

bb 70. visszaérkezett a magyar csoport auschwitzből

k vt/tr-lm la

1967. április 17.

hétfőn este visszaérkezett Lengyelországból budapestre az a 200 tagú magyar csoport, amely résztvett oswiecimben, az egykori hírhedt haláltábor, auschwitz-birkenau területén épített nemzetközi emlékmű ünnepélyes felavatásán./mti/

.-.

- v é g e -

21.40/e

kk

- 48 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. április 18.

bb 1. kitüntetett kiadványok - díjnyertes kiadók az 1966. évi „könyv-szépségverseny„ eredménye

1 tf/tr-lm zs

1967. április 18.

kevesen tudják, hogy a friss megjelenésű kötetek között minden esztendőben „szépségverseny„ zajlik: könyvművészeti bírálóbizottság kíséri állandó figyelemmel a hazai kiadók termését. mindig december végére lesz teljes a verseny mezőnye, s ezt követően ítélik oda „az év legszebb könyve„ kitüntetésekét, különféle csoportokban. 1966. különösen bő termésű éve volt a könyvkiadásnak: 4 600 féle mű jelent meg. rangsorolásuk - amellyel most készült el a zsüri - négy kategóriában történt: szépirodalmi olvasnivalók, szakkönyvek, ismeretterjesztő művek és külföldi megrendelésre készült kiadványok. a kitüntetésekét és a versenyben legjobbnak bizonyult kiadók jutalmát az idei ünnepi könyvhét megnyitásával egyidejűleg adják át.

a kiadók versenyét a szépirodalmi kategóriában a magvető és a móra kiadó nyerte. szakmai művek magas színvonalu előállításáért kitüntetést kap a műszaki, a mezőgazdasági és a közgazdasági kiadó. a kossuth és a gondolat népszerű ismeretterjesztő könyveivel nyert kiadói jutalmat, a legszebb exportkönyveket az akadémiai kiadó állította elő. művészi rangu, ritkabeccsű bibliofil könyvek és albumok egész sora került ki tavaly a magyar helikon műhelyéből - ez a kiadó nyerte el a zsüri különdíját.

kategória-kitüntetést ítélte a zsüri 14 szépirodalmi, öt ismeretterjesztő és hét szakmai kötetnek, az export-könyvek sorában tíz kiadványt díjaztak.

/folyt.köv./

- 1 -

kk

b
bb 1. /kitüntetett...1. folyt./-lm

a különleges kategóriában az európa kiadó helikon osztálya által készített hat album kapott kitüntetést és egy díjat nyert a kossuth kiadó is. kitüntették az európa kiadót a mikszáth-sorozatért, a móra ferenc ifjúsági kiadót pedig a „képes történelem”, sorozatban megjelentetett kötetekért.

emlékezetes kötetekkel találkozunk a „Legszébb”, könyvek sorában. közöttük van illés endrétől a „száz történet”, benjamin lászlótól a „kis magyar antológia”, kun béla né könyve férjéről, darvas józsef életmű sorozatának „fekete kenyér”, című első kötete, janikovszky éva és réber lászló közös munkája, az „akár hiszed, akár nem...”, díjazták szakmai kiadványként többek között a „biometria értelmező szótár”, -t. a különleges kategóriában szereplő díjnyertes alkotások: shakespeare-brecht „coriolanus”, -a, „radnóti miklós összes versei és műfordításai”, fazekas mihálytól a „ludas matyi”, „f.villon összes versei”, madách „az ember tragédiája”, és a „biblia pauperum”, - e hat könyv mindegyike helikon-kiadvány. holbach „szentek képtára”, című ugyancsak díjazott könyve a kossuth kiadónál látott napvilágot./mti/

-. -

bb 3. megkezdődtek a traviata felújításának zenekari próbái
1 ol./hné-lm zs 196u. április 18.

békés andrás rendező vezetésével egyidejűleg két szereposztásban tartják ezekben a napokban a traviata felújítás zenekari próbáit az erkel színházban. violettiát déry gabriella és dunszt mária, flórárt szilvássy margit és szabó anita, alfrédot korondy györgy és bartha alfonsz, anninát szabó anita és divéky zsuzsa alakítja. a felújításban az idősebb germontot melis györgy - „kiváló művészként”, először új szerepben - és palócz lászló énekli. a további szerepekben kövecses bélát, karizs bélát, ütő endrét; nagy sándort, tóth lászlót és galsay ervint, valamint mészáros sándort, begányi ferencet, erdei gyulát, kovács ferencet, széki sándort és kövesdi károlyt hallhatja majd a közönség.

a bemutatók a hónap utolsó napjaiban lesznek./mti/

-. -
-2-

PK

bb 2. bronzból készült kar- és lábperecek egy keltakori női sírban

a vid fm/sk-lm ká

1967. április 18.

tiszabercelen villanyoszlopok elhelyezése közben holttest hamvait tartalmazó urnát találtak. az urna darabokra tört, de a szakembereknek így is sikerült megállapítaniuk, hogy keltakori női sír maradványai kerültek felszínre. erre utal a bronzból készült négy darab dudoros mintás bronz karperec és két lábperec. egyébként erről a környékről már korábban is több keltakori emlék került elő./mti/

-. -

bb 4. virágzik a „fóliás-eper”,

a vid kz/sk-lm ká

1967. április 18.

bács-kiskun megyében, ahol az idén már mintegy 700 holdon termelik a kül- és belföldön egyaránt jól értékesíthető földiepret, sikerrel próbálkoztak a műanyagfólia alkalmazásával. a fóliával borított epresék már ezekben a napokban virágba borultak, s így termésükre is sokkal korábban számíthatunk. a kereskedelmi szakemberek azonban még az érési idő előrehozásánál is fontosabbnak tartják, hogy a fóliatakarás megvédi az epret a csapadék hulláskor egyébként elkerülhetetlen sárosodástól, továbbá a viharok esetén nagy kárt okozó homokveréstől. az eljárás szélesebbkörű alkalmazását sajnos gátolja, hogy a termelők nem jutnak elég fóliához./mti/

-. -

bb 6. békakoncert

a vid kz/sk-lm ká

1967. április 18.

megkezdődött a tavaszi békakoncert az alföldi vizeken. a meleg időjárás kicsalta téli szálláshelyükről - a tavak iszapjából - a kuruttyoló csapatokat. fülsiketítő „nótázásuk”, még a városok központjában is jó hallható. szegednek nincs olyan pontja, ahol éjszakánként ne lehetne hallani lármás dalukat. e tavaszi „zenei eseménynek”, tulajdonképpen csak a békavadászok örültek, akik már meg is kezdték éjszakai gyűjtő körutjaikat. zsákmányukat a nyugati országokba exportálják./mti/

-. -
-3-

PK

bb 5. új iskolák, orvosi rendelők, munkásszállások épülnek a fővárosban

1 hi/gg-ju zs

1967. április 18.

A fővárosi beruházó szervek elkészítették az idei nagyobb építkezések időrendi ütemtervét. A XI. kerületben például két nagy létesítmény készül el az első félévben. A Prielle Kornélia utcában felépül a 600 taxi elhelyezésére alkalmas forgalmi telep, s üzembe helyezésével megszűnik a taxik utcai parkolása. A másik nagyobb beruházás a Bánk bán utcai 250 személyes munkásszálló, amely megoldja majd az utépítő vállalat vidéki dolgozóinak elhelyezését, s lehetővé teszi a vállalati létszám tervszerű fejlesztését. Hasonló építkezés folyik a XIII. kerületi hajdu utcában is, ahol a fővárosi 2. számú építőipari vállalat létesít 250 személyes munkásszállót. Ez a beruházás előreláthatólag az év végén készül el.

az egészségügyi intézmények hálózata az év végéig tovább bővül. A II. kerületi Varsányi Irén utcában 40 személyes, a XII. kerületi Ráth György utcában és a XX. kerületi Részöntő utcában egy-egy hatvan személyes bölcsődét emelnek. Több új szakosított körzeti orvosi rendelő is megnyílik. A II. kerületi Vérhalom téren négy, a XIII. kerületi Katona József utcában, továbbá a Kacsóh Pongrácz uti lakótelepen hét-hét, a Lakatos utcai lakótelepen pedig kilenc munkahellyel ellátott intézményt nyitnak meg. A tervek szerint még az idén befejeződik az István kórház c-pavilonjának felújítása, - az intézmény egyébként 14 ágygal bővül -, valamint a Csepeli kórház 84 személyes pavilonjának építése.

A főváros oktatásügyi hálózata 12 új intézménnyel gazdagodik az idén. A II. kerületi Bukaresti uton, a III. kerületi Árpád fejedelem útján és a Pesterzsébeti városközpontban egy-egy 75 személyes, a Kelenföldi lakótelepen két, egyenként 150 személyes óvodát adnak át. A főváros több negyedében iskolaépítéssel enyhítik a zsúfoltságot. A XX. kerületi Attila utcai általános iskola nyolc tanteremmel bővül, a Kelenföldi lakótelepen újabb két, 16 tanteremes iskolát hoznak tető alá az év végéig, Óbuda peremén, a Szépvölgyi uton pedig nyolc tanteremes intézmény nyitja meg kapuit. Ezenkívül még ebben az évben elkészül a XII. kerületben a Menedek utcai általános iskola lélektani kutatóintézete, a Tóth Lőrinc utcai központi napközi otthon, továbbá Pestlőrincen a Thököly uton egy nyolc osztályteremes gyógypedagógiai iskola. /mti/

-4-

pkb

bb 7. május 22-27: rövidfilm-fesztivál Miskolcon - , kihelyezett, vetítések - fesztivál - filmek a tv műsorán

1 pr/hné -ju zs

1967. április 18.

Május 22-27 között rendezik meg a IV. miskolci rövidfilm-fesztivált - tájékoztatta az Mti munkatársát György István, a fesztivál igazgatója. Már befejeződtek az előzetes zsűrizések: az elmúlt év rövidfilm-terméséből 63 mozi- és 117 televíziós produkció került a rostára. A benevezett filmekből 67 alkotásnak szavaztak „előzetes bizalmat”, a zsűritagok, azaz összesen 32 mozi- és 35 televíziós film kapott rajtengedélyt.

A továbbjutó kisfilmek öt kategóriában - dokumentum- és riport; népszerű, tudományos; híradó; rajz- és báb; rövid játék - továbbá témájuknál vagy megoldásuknál fogva különleges filmek, - versenyeznek majd a szót 15 000 forintos magydíjért. Kiosztanak öt kategória-fődíjat, s díjat ajánlott fel a rendező város, Miskolc is. Ujdonság lesz, hogy Miskolc díját ezúttal nem a fesztivál-zsűri, hanem a város lakosaiból alakult, külön bíráló bizottság ítéli oda, . ezen a fesztiválon adják át a filmkritikusok rövid-film díjait is.

A lassan már tradíciókkal rendelkező, s a filmszemlék sorában rangosnak számító fesztivál egyébként több ujdonsággal szolgál. A versenyfilmeket - mintegy a fesztivál hatósugarát kiterjesztendő - bemutatják négy környező településen, Borsodnádason, Mezőcsátton, Kazincbarcikán és Alberttelepen is. A „kihelyezett”, vetítéseken a filmek rendezői, operatőrjei is részt vesznek, s az előadásokat követő vitákban beszámolnak elképzeléseikről, terveikről.

helyet kapott a programban több filmankét, szakmai és művészeti vita. témái: rövidfilmek a képernyőn és mozivásznon, a magyar rajzfilmgyártás külföldi alkotók szemével, a filmhíradó időszerű kérdései.

/folyt. köv./

-5-

pkb

bb 7. / május 22- 1. folyt. /-ju

külön előadást szentelnek a műsorban a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának. a tervek szerint az elmúlt fél évszázad kiemelkedő szovjet filmjeiből vetítenek, s egyebek között bemutatják a dokumentumfilm-történeti szovjet klasszikusának dzinga vertovnak az alkotásait.

a televízió jóvoltából nemcsak a miskolciak, de az egész ország tv-nézői is láthatják a versenyfilmeket. két alkalommal, május 22-én és 26-án - hétfőn és pénteken, amikor egyébként nem lenne adás nap - műsorra tűzik a fesztiválfilmeket. a számos érdeklődőt vonzó filmszemlének külföldi vendégei is lesznek. már elmentek a meghívók a nemzetközi filmélet ismert rendezőinek, szovjet, román, jugoszláv, angol és lengyel művészeknek. /mti/

bb 9. súlyosították egy gázoló gépkocsivezető büntetését

i bc/lk-ju zs

1967. április 18.

bódizs elek, 26 éves gépkocsivezető munka közben bort fogyasztott egy italboltban, majd folytatta útját a fővárosban. a népköztársaság útján figyelmen kívül, nem biztonságos sebességgel közelített meg az izabella utcai gyűjteményhelyet, ahol többen készültek átmenni, s egy 70 éves asszony le is lépett a járdáról. bódizs vigyázatlansága miatt elütötte az idős asszonyt aki nem sokkal később meghalt.

a fővárosi bíróság bódizs eleket - az elsőfokon kiszabott másfél évi szabadságvesztés súlyosbításával - két és fél évi szabadságvesztésre ítélte, s két évre eltiltotta a gépjárművezetését. /mti/

bb 8. az első csigaszállítmány

a vid kz/sk-ju ká

1967. április 18.

gazdag ,, csigatermesre,, számítanak az idén a duna-tisza közén. az előző év párás, csapadékos időjárása oly annyira kedvezett a csigák fejlődésének, hogy az idén szinte példátlan mennyiségben bujnak elő e külföldön keresett csuszó-mászók. kecskemét környékén és bács-kiskun megye más vidékein megkezdődött a gyűjtés. a csigaexportot lebonyolító mavad kecskeméti telepére már meg is érkezett az első ideai éticsiga-szállítmány. az export mennyisége előreláthatólag eléri a 30.000 kilót, tehát éppen kétszerese lesz a tavalyinak. /mti/

-6-

kk

bb 10. ujjászüllettek a várnegyed régi lakóházai - két-három éven belül beépítik a foghij-telkeket

i hb/jqk/1e/gy/La

1967. április 18.

az idén teljesen befejezik a várnegyed öreg és a háború során súlyosan sérült lakóházainak renoválását. az utóbbi évtizedekben szinte példátlan feladatot oldott meg ezzel a fővárosi tanács építőipara: feltámasztott, a szó szoros értelmében megfiatalított egy egész városnegyedet - azt az építészetileg rendkívül értékes városrészt, amelyet husz évvel ezelőtt sokan végpusztulásra ítélték. körülbelül 135-140, részben több száz évvel ezelőtt épített lakóházban mentették meg a gótikus, a reneszánsz és a barokk, a copf stílusú építészeti kincseket, s modernizáltak több mint ezer lakást. most már csak néhány házat vesz körül állványerős, jövőre csupán homlokzatszínezéseket, kisebb karbantartásokat végeznek.

a fővárosi tanács építőipar azonban még néhány évig nem vonulhat le a várnegyedből, mert beépítésre vár számos foghij-telke. az idén befejezik a tóth árpád sétány 28,29,30, az uri utca 4,41, a táncsics mihály utca 20. foghij-telken az új építkezéseket. a műszaki tervek szerint az új épületek tervezésénél sikerült megteremteni a várnegyed miliője és a modern építkezés összhangját, az új házak még modern formájukkal is beilleszkednek a várnegyed hangulatába. a következő két-három évben beépítik az uri utca 26,28,30 és a fortuna utca 18, a szentháromság utca 7,8, a petermann bíró utca 7, a tárnok utca 13, a dísz tér 8. szám alatti üres telkeket és elkészül a tárnok utcai iskola is.

a várnegyed északi felén nagy épületkomplexumokat kapott a magyar tudományos akadémia, ezeknek a felújítását is tervezik már. szó van arról, hogy a következő években az akadémia a kapisztrán téren egy új épületet is emel, ez mintegy lezárja majd a teret és eltakarja a ma még a térre néző csuf tűzfalakat.

a várnegyed régi épületeinek restaurálásával még több építőművészeti remek tárul a látogatók elé, mint a háború előtt, hiszen napfényre kerültek a gótikus kőcsipkék, számos gótikus üldőfülke, reneszánsz ablakkeret, stb. teljes szépségében egy-két év múlva láthatjuk az ujjászülött várnegyedet, amikor esténként már a régi gázlámpák formáját őrző kandeláberek szórják a fényt az épülethomlokzatokra is. /mti/

..

8.15/11

8.17.2001

8.35.2

-7-

bb.11. történelmi dráma - történelmi színhelyen

vid/fm/tné/il/ká

1967. április 18.

negyedik alkalommal nyitja meg kapuit július 1-én a gyulai várszínház. a történelmi nevezetességű várhoz méltóan most is magyar történelmi dráma kerül bemutatásra. katona józsef „bánk bán”, című drámáját adják elő, amelynek címszerepét bessenyei ferenc kétszeres kossuth-díjas érdemes művész alakítja. melinda szerepét béregy ilona játssza. /mti/

bb. 12. 550 ezer háztartási készülék vizsgázik az ötezer kalóriás gáz bevezetése előtt

1/hgj/il/gk/1e

1967. április 18.

a fővárosi gázművek valamennyi budapesti háztartási gázkészüléket szám szerint több mint félmilliót, felülvizsgálat az idén. a háztartások jelenleg négyezer kalóriás gázt kapnak. a fogyasztók szorgalmazzák, hogy a gázművek mellett adjon több gázt a lakások fűtésére, s bővítse hálózatát. abból a célból épülnek a kőbányai gázgyár újabb és újabb földgáz-bontó berendezései, de lényegesen több gázt a mostani szűk hálózaton nem lehet szállítani. a csövek ugyanis szűkek, az egész gázcsőhálózat cseréje pedig horribilis összegeket emésztene fel. ezért a gázművek bár a mennyiséget is növeli, főként jobb gázt akar adni, a mostani négyezer kalória hőértékű helyett ötezer kalóriát egész budapestnek.

a háztartási gázkészülékek azonban négyezer kalóriás gáz használatára készültek. a mostani felülvizsgálatnak az a célja, hogy minden egyes készülékről külön-külön megállapítsák: átalakítható-e, s milyen alkatrészek cseréje szükséges ehhez? a gázművek történetében ilyen arányú műszaki felülvizsgálatra még nem volt példa. a földméréssel egyidejűleg karbantartási munkákat is végeznek a berendezéseken és felszámolják az itt - ott található szabálytalanságokat. a körülbelül 550 ezer készülék vizsgálatát és egyes alkatrészek - fuvóka, égőrózsa stb. - cseréjét még az idén befejezik. a jövő év áprilisától októberig beépítik azokat az alkatrészeket, amelyek az ötezer kalóriás gáz felhasználásához feltétlenül szükségesek, s 1968. októbertől ötezer kalóriás gázt kap budapest. /mti/

8.45/11

856 l

925 l

-8-

bb. 13. jövőre jobban fűtenek az olajkályhák - huzatszabályozót és koromtalánítót hoznak forgalomba

1/tz/gk/il/1e

1967. április 18.

jelenleg százezer olajkályhát használnak hazánkban, s az idén további 45 ezer talál gazdára. minőségük kifogástalan, mégis sok a panasz, hogy drága velük a fűtés. a szakemberek szerint ennek az az oka, hogy az elégetett olaj fűtőértékének általában csak 50-60 százalékát hasznosítják az elvileg elérhető 75-80 százalékos helyett. az ily módon kihasználatlanul veszendőbe ment olaj értéke az elmúlt télen megközelítette a 40 millió forintot.

az előjelek szerint ez a veszteség a következő fűtési idényben nagyrészt már elkerülhető lesz. kiderült ugyanis, hogy rossz hatások oka az, hogy a kéményekben sokszorosan nagyobb a huzat, mint amekkora az olaj elégetéséhez szükséges. így a füstgázok esetenként 300-600 fokos hőmérsékletet visznek magukkal a kályhából.

reminiczky károly főmérnök olyan huzatszabályozót szerkesztett, amelynek használata esetén a megfelelően csökkentett huzat már csak 60-70 fokos füstgáz visz ki a kéménybe, - a többire a fűtött helyiség levegőjét melegíti. a kereskedelmi minőségellenőrző intézet megvizsgálta a készüléket és megállapította, hogy alkalmazása esetén az olajkályha hatásfoka elérheti a 80 százalékot.

a készülék gyártására és forgalomba hozatalára a pestmegyei ipari kiskereskedelmi vállalat már berendezkedett, s őszre valószínűleg a szükséges mennyiséget a fogyasztók rendelkezésére tudja bocsátani. sőt, a vállalat arra is felkészült, hogy a huzatszabályozót felszereli, beállítja és elvégzi az esetleges hibák kijavítását is.

ugyancsak az olajkályhák jobb működését segíti majd elő az antikoksx nevű, 15 grammos porkatalizátor, amely a kályhában lerakódott kormot leválasztja és maradéktalanul elégeti. ez a készítmény őszre előreláthatólag filléres áron kapható lesz a háztartási boltokban. /mti/

8.50/11

856 l

925 l

-9-

bb. 14. kulturális központtá alakítják át győrtt a volt karmelita rendházat

vid/fm/tné/il/ká

1967. április 18.

a győri városi tanács kulturális központot alakít ki a belváros egyik legrégebbi épületében, az egykori karmelita rendházban, amelyben jelenleg az üzemélelmezési vállalat egyik konyhája működik, s mintegy 30 helyiséget lakás céljára használnak. a tervek szerint az épületet kívül-belül csinosítják, a lakókat elhelyezik és a helyiségeket a megyei levéltár rendelkezésére bocsátják. az épület zárt udvarán filmvetítésekre, hangverseny- és színházi előadásokra alkalmas szabadtéri színpadot építenek.
/mti/

bb. 15. nyírségi telepések az ormánságban

vid/kz/sk/ká/il/l a

1967. április 18.

telepítési akciót indítottak a fogyatkozó lélekszámú ormánsági falvakban a termelőszövetkezetek megvásárolják a kihalt parasztcsaládok házeit és más sűrűn lakott vidékekről költöztetnek bele lakókat.

az ormánság gyermekszaporulata ma már alig különbözik az országos átlagtól, az idős korosztályos helyzete azonban még mindig magán viseli a két világháború közötti rossz emlékü „egykézés”, bélyegét. a családok tucatjai halnak ki még mostanában is, mert a legöregebbeket annakidején nem követte gyermek és unoka. az örökösök - általában távoleső rokonok - városokban vagy más helységeken laknak, s nem kívánják elfoglalni a megüresedett házakat. a baranyahidvégi termelőszövetkezethez tartozó öt faluban például jelenleg is 50-60 ház eladó. egyrésztükben még lakik valaki „házőrzként”, a vevők jelentkezésére várva, másrésztük azonban bezárva, beszögezve, lelakotolva áll. a múltban ez nem volt az ormánság egyik leginkább „egykéző”, körzete, amit jól mutat a szövetkezeti gazdák magas életkora, illetve a nyugdíjasok nagy száma.

/folyt.köv-/

8.50/il

-10-

9012ml

93° L

bb. 15./nyírségi telepések ...folyt.1./il

a termelőszövetkezet a munkaerő megfiatalítása végett tervszerű telepítési akcióba kezdett. házvásárlási alapot képzett és erre évente 100.000-150.000 forintot tartalékolnak. házvásárlási bizottságot is alakítottak, amely megszemléli az eladó házakat és megállapodik a tulajdonosokkal. a betelepülésre jelentkező családok helyzetét megvizsgálják, s ha megfelelnek a feltételeknek, akkor felveszik őket a termelőszövetkezetbe és lakást utalnak ki számukra. a telepések - a közgyűlési határozatnak megfelelően - tíz év alatt törleszthetik vissza a ház árát a közös gazdaságnak és utána az épület a tulajdonukba kerül. eddig 29, többségében nyírségi családot telepített le ilyen módon a termelőszövetkezet.

baranyahidvégen és más ormánsági közös gazdaságokban nagyjából hasonló megoldásokat keresnek, de saját erejükből nem mindenütt tudják megoldani a problémát. éppen ezért javasolják, hogy a telepés családok kapjanak állami házvásárlási hitelt. ez elősegítené és meggyorsítaná az áttelepülést a nagy népsűrűségű országrészekből. /mti/

bb. 16. megkezdődött az ideai községfejlesztési munka - 46 kilométer vízvezeték, 74 kilométer járda, fürdők, orvosi rendelők és tantermek épülnek bács-kiskun megyében

vid/fm/sk/ká/il/hk

1967. április 18.

a községfejlesztési munka szervezése terén is rendet „örökölték”, elődeiktől bács-kiskun megye helyi tanácsai. mire megalakultak az államhatalom helyi szervei már készen álltak az új létesítmények tervdokumentációi, s az építőipari vállalatokkal is megkötötték a szerződéseket. így meggyorsultak az építkezések, amelyekre az idén a 136,5 millió forintos községfejlesztési alapról 84,5 millió forintot költenek.

/folyt.köv./

8.55/il

-11-

904ml

93° L

bb. 16. /községfejlesztési munka...folyt.1./11

egyidejűleg megkezdődött a megye járásai, városai és falvai között meghirdetett községfejlesztési verseny, amely a múlt évben nem kevesebb, mint 57 millió forint értékű társadalmi munkát eredményezett. most is hasonló mértékben nyílik lehetőség társadalmi munkára a megyében. az év végéig 46 kilométer hosszú ivóvízhálózat lefektetésének földmunkáit végzik el a társadalmi munkabrigádok. segítségükkel épül 10 óvodai és 17 iskolai tanterem, 14 orvosi rendelő, két községben tisztasági fürdő. folytatják a járdahálózat korszerűsítését is. társadalmi segítséggel további 74 kilométer hosszúságban fektetnek le szilárdburkolatú járdát a még sáros utcákon.
/mti/

bb. 20. huszonhárom új öntözőtelep szabolics-szatmár megyében
vid/kz/sk/11/ká 1967. április 18.

szabolcs-szatmár megyében újabb termelőszövetkezetek határozták el, hogy öntözőtelepek építésével hasznosítják a vidék természetes és mesterséges tavait, a folyók a csatornák és a nyírségi erek vizét. a megye homokbuckás vidékein az idén újabb 23 közös gazdaság teremti meg eddig szárazműveléses földjein a mesterséges csapadék-adagolás lehetőségét. az új telepek kialakításával újabb 3000 holdon honosítják meg a vizigényes növények termesztését. /mti/

9.00/11
9072el/
930 f

-12-

bb. 17. harmincemeletes lakóházak az avason

a vid-szf/tné/ká/gy/la

1967. április 18.

az épülő alsószolcai házépítő kombinát a jövő év őszén kezdi meg az üzemszerű termelést. szovjet berendezésekkel évente körülbelül 4 200 lakás összeállításához elegendő panelt gyárt. ezekből az ajtókkal, ablakokkal ellátott és előre tapétázott falpanelekből szerelik össze - többek között - a miskolci avas tetőn épülő új városrész 15 000 lakásának jelentős részét. a háziipari panelekből itt építkeznek majd először hegyvidéken. a nagyarányú munkákra a borsod megyei építőipari vállalat a miskolci tervező vállalattal és az építőipari gépesítő vállalattal együttműködve máris készülődik.

a vállalatok szocialista együttműködésének célja, hogy az avas-tetőn - ahol a magas házak építése a gazdaságos - több mint 13 000 lakást előregyártott falpanelekből szereljenek össze. ezek a panelek a jelenlegi technológiával csak 5-6 emeletes házak összeállítására alkalmasak. a tanulmányterv szerint azonban az új városrészben több 30, 20 és 15 emeletes lakótömböt is elhelyeznek. ezért a tervezők és az építők az eddigi megállapodás szerint a harminc emeletes lakóházakat csuszózsá-luzással, vasbetonból készítik el, a husz és tizenöt emeletes panelépületek összeszerelésére pedig vegyes technológiát dolgoznak ki. a külföldi irodalmat figyelembe véve, először csuszózsá-luzással elkészítik a huszemeletes ház magját, amelyben felvonóaknát és lépcsőházat alakítanak ki. a vasbetontorony tetejére nagy teherbírásu darut szerelnek és ezzel a falpaneleket az épületmag köré rakják. így a lakóházat - minden állványzat nélkül - emelőberendezéssel állítják össze. /mti/

bb. 18. szövetkezeti bányászok a tenkesen

a vid/kz/sk/ká/gy/la

1967. április 18.

már az idén több mint egymillió forint hasznót hajt a tenkes hegy nagyrészét birtokló siklósi magyar-bolgár testvériség termelőszövetkezet új üzemága, a bányászati. a tenkesi kavicsbányában robbantással és csákánnyal termelik ki az utéptésre és betonkészítésre alkalmas kavicsot. ugyanakkor két terméskő-bányát is nyitott a termelőszövetkezet.

/folyt. köv./
9.05/11
9092el/
930 f

-13-

bb. 18./szövetkezeti bányászok.... 1. folyt./ gy

az egyikben vajszerű, a másikban pedig zöldszerű - márványos hatású - követ bányásznak. a már folyamatban levő próbacsiszolások döntik el, hogy e színes kövek alkalmasak-e falburkolásra. a tenkes déli lábánál ötholdas tőzegbányát tártak fel. a tőzeg ki-termelése után - a bánya helyén - tavat alakítanak ki. működik már a szövetkezet homokbányája is, amelyből eddig több mint 10 000 köbméternyi jóminőségű homokot szállítottak a nagy har-kány-siklósi építkezésekhez. a bányászkodással, a szövetkezet olyan időszakokban is rendszeresen foglalkoztatja tagjait, amikor a mezőgazdaságban kevés a munka./mti/

bb. 19. hároméves gyűjtőmunka tapasztalatai a dél-dunántúli ,,leányvásárokról,, , házassági szokásokról

c vid fm/sk/ká/gy/hk

1967. április 18.

dr. andrásfalvy bertalan, a mta dunántúli tudományos in-tézetének munkatársa három éve gyűjti a dél-dunántúli népcso-portok - a magyarok, délszlávok és német nemzetiségiék - egykori házassági szokásait, különös tekintettel a többszáz község te-rületére kiterjedt ,,leányvásárokról,, , amelyek a bucsunapokon, vásárnapokon történt ismerkedésekre utalnak. a szekszárdi ő-szi hordóvásáron például a sárköz fiatalsága, a siklósbodonyi, hegyszentmártoni találkozókon a 40 ormánsági község lányai- le-gényei, a siklóshoz közeli göntér-dombon az orthodox, a mohácsi busójáráson a katolikus délszlávok, a máriakéméndi bucsun a baranyai németek találkoztak.

a baranyai és tolna megyei fiatalokat egyaránt vonzó mária-gyűdi ,,leányszöktető,, bucsu arról volt nevezetes, hogy itt jöt-tek össze azok a lányok, legények, akiknek egybekelését a szülők ellenezték. a mecsek-hegyhát aprófalvas települései az endogámia - a vérségi kapcsolatokon belüli házasság - ellen védekeztek a több község lakosságát vonzó ,,leányvásárokkal,,. félretették ilyenkor a falvak közötti ,,nemzetiségi,, ellen-ségeskedést és ,,zöld utat,, engedtek a fiatalok ismerkedésé-nek.

/folyt. köv./
9.10/11

9402

-14-

bb. 19. /hároméves gyűjtőmunka.... 1. folyt./ gy

a házasodni akaró orosz-lói lányok a nagyhidon várták a legénye- ket, akik a szokásos ,,mustra,, után zeneszóval kísérték őket a kocsmaudvarba, ahol kezdetét vette a tánc, az ismerkedés az előre kinézett lányokkal. a hegyháton ma is szólásmondásnak szá- mit: ,,kiálltak, mint az orosz-lói lányok a nagyhida,,.

az ismerkedés után tisztos falubeli gazda puhatolta ki, hogy szívesen látják-e a legényt, majd ő lett - a már rokon- számba menő - násznagy is. a kérésnél azután ismét felele- venedtek a nemzetségek közötti ,,harcok,, és csak az akadályok leküzdése, találos kérdések megfejtése, ,,váltságdíjak fizeté- se,, után nyerhették el a jóvendőbélit, akit sok hegyháti falu- ban ma is ,,ángyom,, -nak szólítanak, megkülönböztetésül a hely- beli születésűekkel szemben, akiket ,,néném,, megnevezéssel illet- nek.

az egykori ,,leányvásárok,, maradványai tovább élnek az ormánságban is, ahol a ,,bucsunapokon,, messze zeng a mulato- zástól hangos hegyszentmártoni szőlő. most ugyan nem ,,össze- bandázva,, , lovaskocsikon, hanem motorkerékpárokon, autókkal érkeznek a lányok és legények. a baranyai leányvásárok népszo- kását őrzi továbbá az évenként megrendezendő pécsváradi ,,le- ányvásár,, , amelyen a népművelés eszközeivel elevenítik fel az egykori népi vásárok hangulatát idéző, idegenfoglalmi látványosságok számba menő jelmezes mulatságot./mti/

.-.

-15-

9.15/11

92222

9402

bb. 21. kutatják szolnok megye ujkori történelmét
vid/fm/sk/1l/ká 1967. április 18.

szolnok megyében munkához látott a régészeti szakemberekből, történészekből, pedagógusokból alakult helytörténeti bizottság. a munkaprogram gerince - a közelgő nagy történelmi évfordulóra, hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára való készülődés. a jubileumra megírják „az élet megindulása a felszabadulás után”, című könyvet. folytatják a magyar munkásmozgalom szolnok megyei történetére vonatkozó téma feldolgozását is, amelynek első kötete „szolnok megye az 1918-as polgári demokrátiák forradalomban”, címmel már korábban megjelent. a bizottság az egész megyét átfogó bibliográfiát állít össze, amely utmutatást ad a honismereti szakköröknek, történészeknek a helytörténeti kutatásokhoz. a megyei bizottság rendszeres kapcsolatot tart a városi, járási és községi helytörténeti munkacsoportokkal, honismereti szakkörökkel és sokoldaluan segíti munkájukat. /mti/

--

bb. 22. karóval halálra sulytotta apósát
i/fe/lk/1l/hk 1967. április 18.

a budai járási rendőrkapitányság halált okozó sulyos testi sértés miatt eljárást indított horváth jános 24 éves büntetett előéletű pilisvörösvári lakos ellen. horváth jános április 2-án lakása udvarán szóváltás közben egy karóval fejbevágtatta apósát fát mátyás 56 éves segédmunkás, helyi lakost, aki sulyosan megsérült. a körzeti orvos a sérültet további szakorvosi vizsgálatra utalta, fát azonban nem ment el oda, s a sérülését otthon gyógyíttgatta. április 7-én azonban fát állapota sulyosra fordult, kórházba szállították, ahol 15-én meghalt. a vizsgálat megállapította, hogy halálát a 2-án kapott sérülés okozta. a rendőrség horváth jánost előzetes letartóztatásba helyezte és ügyében a vizsgálatot tovább folytatja. /mti/

--

10.25/gy
1032
1050

- 16 -

bb. 23. halálos és sulyos közlekedési balesetek
i/fe/lk/1l/hk 1967. április 18.

a szabálytalan vezetés ismét sulyos közlekedési balesetet okozott. baracs község határában marinov iván 38 éves fuvaros, százhalombattai lakos szabálytalanul vezette személygépkocsiját, áttért a menetirány bal oldalára, ahol összeütközött a vele szembejövő dél-dunántúli áramszolgáltató vállalat személygépkocsijával, amelyet főrscster istván 23 éves gépkocsivezető vezetett. az összeütközésnél a vállalati személygépkocsi utasai közül szarkándi józsefné 46 éves kötőnő, pécsi lakos olyan sulyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt, egy további személy sulyosan, s kettő valamint a gépkocsi vezetője könnyebben megsérült. marinov iván és utasa, pintér józsef 43 éves gépkocsivezető dunaujvárosi lakos is sulyosan megsérült. a karambol ügyében a vizsgálatot tovább folytatják.

vörös jános 65 éves tanácsi alkalmazott, rédicsi lakos ittas állapotban kerékpározott rédics és dedeskecskés között, egy lejtős utszakason felborult és a helyszínen meghalt.

sajógalgóc határában turcsányi andor 26 éves bányász, helyi lakos ittasan vezette motorkerékpárját és egy utkanyarban felborult. turcsányi - aki nem viselt bukósisakot - sérüléseibe a helyszínen belehalt, 23 éves felesége a motorkerékpár póttutasa is sulyosan megsérült. /mti/

--

10.40/gy
1044
1120

- 17 -

bb. 24. Európa egyik legkorszerűbb szőlőcukor gyára épül
ászárón

vid/szf/tné/1l/ká/hk

1967. április 18.

a bővülő ászári keményítőgyárban a beruházások „sztárja”, az új szőlőcukor /dextróz/ üzem. a 42 millió forintos költséggel épülő új ipari létesítmény európa egyik legkorszerűbben felszerelt dextrózagyára lesz. a szőlőcukor a gyógyszergyártás egyik fontos alapanyaga, a c és a b12 vitamin gyártásánál nélkülözhetetlen. a hazai gyógyszergyárak sokat várnak az ászári új gyártól. üzembehelyezése csökkenteni majd a szőlőcukor importot megfelelő vegytisztaságú dextróz alapanyag birtokában a gyógyszergyárak többet, gazdaságosabban exportálhatnak majd világszerte jó hírnek örvendő gyógyszereikből.

a gyár teljes berendezését dán cég szállítja. az első gépcsoportok már megérkeztek ászárra, szerelésüket rövidesen megkezdik dán szakemberek irányításával. az új gyárat a tervek szerint 1968 márciusában adják át rendeltetésének. /mti/

--

bb. 25. a molekulaszervezet átalakításával eltűntették a kukorica gyomirtószerének kedvezőtlen utóhatását

vid/szf/sk/ká/1l/hk

1967. április 18.

a veszprémi nehézszerkezet kutató intézet növényvédőszer osztályának munkatársai korszerűsítették a kukorica ismert védőszerét, a hungazint. ez a szer rendkívül hatásos de kedvezőtlen tulajdonsága, hogy túlságosan hosszú ideig tart az utóhatása, mert eléggé sokára bomlik el a talajban. ezért a vegyi kezelést követő évben nem vethetnek más fajta növényt, például búzát, a kukoricaföldbe.

/folyt.köv./

11.15/1l

-18-

Mihály

12.5.2

bb. 25./a molekulaszervezet ...folyt. 1./1l

a kedvezőtlen utóhatás eltűntetése régóta foglalkoztatja a kutatókat. több évi munkával most megnyugtató megoldás született. a vegyészek abból indultak ki, hogy ha a hungazin hatóanyagához, az aktinithoz megfelelő arányban ként vegyítenek, akkor ezzel átalakítják molekulaszervezetét. az átalakítással „labilisabb”, kevésbé tartós lesz a vegyület, hamarabb bomlik a földeken. lényegében tehát a kénes kezeléssel eltűntették a gyomirtó korábbi rossz tulajdonságát. a korszerűsített növényvédőszeret satrinnek nevezték el.

az eljárást - miután az új anyagot sikerrel próbálták ki a kísérleti parcellákon - találmányként jelentették be.

az északmagyarországi vegyiművekben próbaüzemet rendeztek be, ahol megalapozzák a módosított kukorica-gyomirtó nagyüzemi gyártástechnológiáját. /mti/

--

bb. 26. r.nedelcsev akadémikus

k/tz/1l/j/hk

1967. április 18.

vezetésével három tagú bolgár tudományos delegáció érkezett budapestre, a magyar tudományos akadémia és a bolgár mezőgazdasági tudományos akadémia 1967/68. évi közös munkatervének megtárgyalására és aláírására.

a bolgár küldöttség előreláthatólag egy hétig marad hazánkban. /mti/

--

11.40/1l

-19-

1144 2el

12.5.2

bb. 27. tudományos tanácskozás kezdődött az állóeszköz-gazdálkodás és a munkaidő-csökkentés időszerű kérdéseiről

t/tz/j/11/ide/hk

1967. április 18.

Kedden reggel a magyar tudományos akadémia székházában megkezdődött a második nemzetközi állóeszköz-gazdálkodási szimpózium. az ötnapos tanácskozást a magyar tudományos akadémia ipargazdaságtani kutató csoportja rendezi az akadémiai gazdasági és jogtudományok osztályának, a mtesz ipargazdasági bizottságának az országos műszaki fejlesztési bizottságnak, valamint a egyes ágazati ipargazdasági és üzemszervezési intézeteknek a közreműködésével.

a megbeszélésen részt vesznek az érdekelt állami irányítószervek és tudományos intézmények képviselői, számos gyakorlati szakember, vállalati igazgató, üzemszervező, stb. a szimpózium témája iránti nagy nemzetközi érdeklődést tanúsítja hogy a többszáz hazai résztvevőn kívül csaknem 70 szakember érkezett külföldről is, az európai szocialista országokból.

a megnyitó ülésen hevesi gyula a magyar tudományos akadémia alelnöke, az ipargazdaságtani kutató csoport igazgatója üdvözölte a megjelenteket, majd megtartotta bevezető előadását. utalt arra, hogy a négy éve ebben a tárgykörben tartott első szimpózium nyitva hagyott néhány olyan kérdést, amelyek tudományos feldolgozása további vizsgálatok nélkül akkor még nem volt lehetséges. azóta pedig időszerűvé váltak az új gazdaságirányítási rendszer kidolgozására és a munkaidő csökkentéséről szóló kongresszusi határozat végrehajtására vonatkozó előkészítő munkálatok is, amelyeket e problémák megoldásánál szintén figyelembe kellett és kell venni.

a mostani szimpózium tematikája két főbb kérdés köré csoportosul. az egyik az állóeszköz-gazdálkodás megjavítása.

/folyt.köv./

11.50/11
11.14 Juli
12.5 8

-20-

bb. 27. /tudományos tanácskozás...folyt. 1./11

az új gazdasági mechanizmus ugyanis megköveteli a hatékonyabb beruházásokat és az állóeszközök - épületek, gépi berendezések - jobb kihasználását. ezt az eddigi kötött, tervmutató gazdálkodás és az adminisztratív irányítás mellett nem lehetett megfelelő mértékben megvalósítani. a szimpóziumnak tehát fel kell tárnia azokat a célszerű műszaki, szervezési és gazdasági módszereket, amelyekkel a vállalatok megjavíthatják állóeszközeik kihasználását. ezen túlmenően meg kell keresni azokat az ösztönző eszközöket is, amelyek az új mechanizmusban megteremtik ehhez a megfelelő feltételeket.

a másik fontos feladata a szimpóziumnak - mondta hevesi gyula -, hogy felmérje a munkaidő-csökkentés különböző változatait, s részint a hazai, részint a más szocialista országokban szerzett tapasztalatok értékelésével segítséget adjon a vállalatoknak a feladat megoldásához.

hevesi gyula akadémikus előadásával megkezdődött a tudományos tanácskozás. a szimpózium öt napján 40 magyar és 22 külföldi szakelőadás alapján vitatják meg a napirendre tűzött kérdéseket. pénteken a tudományos munka szociológiai problémáiról tanácskoznak, s a szimpózium a tervek szerint szombaton délelőtt hevesi gyula akadémikus zárószavával ér véget. /mt1/

--

12.00/11
12.04 Juli
12.15 8

-21-

bb. 28. budapesti ülésük a múzeumok nemzetközi tanácsának iparművészeti szekciójáról.

t tf/lk/zs/gy/hk 1967. április 18.

négynapos programmal kezdődött meg kedden budapesti a múzeumok nemzetközi tanácsának munkatervkezelése. a tanácskozás színhelye az iparművészeti múzeum, ahol az ülésnek nyitánya előtt dr. weiner minállyné főigazgató elmondta az mti munkatársának:

- jól ismerik és elismerik a világban a magyar múzeológusok tudományos munkáját, a múltkorok művészetét feltáró kutatásait. különösen az utóbbi években növekedett meg a magyar tudósok szakmai tekintélye, s ennek egyik kézzel fogható bizonyítéka, hogy a múzeumok nemzetközi tanácsa - az icom - iparművészeti szekció-ülése színhelyét most budapestet választotta. az előző két munkatárs londonban, illetve new yorkban volt.

- a tanácskozás fő témája meghatározni azokat a módokat és konkrét formákat, amelyekkel - nemzetközi összefogás révén - segíthetjük a fejlődő országok múzeumi kultúrájának megteremtését, nemzeti múzeumok létrehozását.

az ülésnek résztvevői között van a múzeumok nemzetközi tanácsának központjából budapestre érkezett hughes de varinbohan, az icom igazgatója is. a testület egyébként az unesco égisze alatt működik, a nemzetközi kulturális szervezetet raymond frin képviseli. összesen 14 országból jöttek küldöttek. van közöttük mexikói, kubai, angol, holland, svájci, lengyel, román, svéd, nszk-beli, dán múzeológus, tudományos munkatárs, iparművészeti kutató.

- beszámolhatok arról is, hogy magyar szakemberek is hozzájárulnak a múzeum-teremtő nemzetközi összefogáshoz. az icom testületében tavaly szóba került, hogy mindenképpen hasznos lehetne magyarországi közreműködés india első mezőgazdasági múzeumának létrehozásában. a kezdeményezés már kezd konkrét formát ölteni, nemrégiben hosszabb tanulmányt írt indiai dr. horváth tiber, a keletázsiai művészeti múzeum igazgatója, s egyebek között tárgyalta a létesítendő mezőgazdasági múzeumszervezési kérdéseiről. emellett a magyar tapasztalatok a régészeti és a művészettörténeti területen kamatoztathatók az icom munkájában./mti/

12.35/gy

13⁰⁰ 2

- 22 -

bb. 29. minden elmondható 1 500 szóval - idegennyelv-oktatók konferenciája a tit-ben

t tf/lk/zs/gy/hk

1967. április 18.

a nyelvtanítás audio-vizuális módszereinek kiterjesztése szerepelt annak az országos konferenciának a napirendjén, amelyet kedden a kossuth klubban tartottak a tit idegennyelv-oktató szakosztályai. a tit nyelvviskoláin és tanfolyamain dolgozó 650 nyelvtanár tapasztalataiból szűrték le a következőket: a magnetofonnal „hangosított”, és diakép-vetítéssel vagy filmmel kombinált nyelvórákon a hallgatók szinte meglepő intenzitással tanulnak - és haladnak is - az új ismeretanyag elsajátításában.

élményszerűséget és a mind többet tudás örömeit kell kapniuk a hallgatóknak - ezt tartják a legfontosabbnak az audio-vizuális módszerekkel oktató nyelvtanárok. a tanítás pszichikai motivumait feltétlenül figyelembe kell venni. olyanra, hogy ezt a tényezőt még a nyelvtani tanmenet összeállításánál sem lehet mellőzni. ebből a megfontolásból született az ugynevezett mondat-modelles módszer, amelynek lényege, hogy először a beszélt nyelv mondatsémáit ismertetik meg a hallgatókkal, a formákat teljesen beidegzetté teszik. fontos, hogy „kioldódják”, mindenféle gátlás, ami egyébként sokszor még azoknak a tanulóknak a gyakorlati tudását is devalválhatja, akik ténylegesen már megfelelő jártassággal rendelkeznek az idegen nyelvben. mondatmodellek alapján számszámra képezhető az új meg új beszéd egységek.

biztató indíték kezdő nyelvtanulóknak: bármelyik nemzeti nyelvben 1 500 szó elegendő ahhoz, hogy ki tudjuk fejezni magunkat a mindennapi élet dolgában, megfogalmazhassuk a legáltalánosabb közlendőket. ez a nyelvismeret alapfoka. ugynevezett középfeladók foku tanulók 3 500 szó használatával már-már „folyékonyan”, beszélnek.

a konferencián érdekes számadatokkal jelezték a nyelvtanuló-kezdő fellendülését, az elmúlt tanévben 42 000 hallgatója volt a tit nyelvtanfolyamainak, amelyek 17 féle nyelv közül választhattak az érdeklődők, a beiratkozottak legnagyobb hányada németet, angolt, franciát, oroszot tanult./mti/

12.40/gy

13³⁰ 2

13³⁰

- 23 -

bb. 30. január 1-én életbe lép az új hitel- és pénzforgalmi rendszer - megalakul a hitelpolitikai tanács

1/sl/1l/lk/ide

1967. április 18.

a gazdasági bizottság határozatot hozott a pénzügyi intézetek hitelezési és pénzforgalmi tevékenységéről, a január 1-én életbe lépő új hitel- és pénzforgalmi rendszerről.

mint ismeretes, a hitelrendszer eddig a lebontott népgazdasági terveket követte. a tervben megszabott számunkaerő foglalkoztatásához gépek, anyagok beszerzéséhez automatikusan hitel, illetve pénz is járt, függetlenül attól, hogyan gazdálkodtak a vállalatok. az új gazdaságirányítási rendszerben az dönti el a vállalat hitelképességét, hogy jövedelmezően dolgozik-e, hogy mennyire igazodik a piac igényeihez. ugyanakkor a hitelrendszer segítségével a kormány befolyásolja a vállalatok gazdasági tevékenységét, s közvetve érvényesíti a központi elgondolásokat.

a határozat utal arra, hogy a bankrendszer a kormány által jóváhagyott hitelpolitikai irányelvek alapján végzi hitelezési tevékenységét. ezekre az elvekre a magyar nemzeti bank más pénzügyi intézetekkel és egyéb szervekkel együttműködve dolgozza ki a javaslatokat. e javaslatok előkészítésére, a jóváhagyott irányelvek végrehajtására, jelentős pénzügyi kérdések megvitatására létrehozzák a hitelpolitikai tanácsot. ennek elnöki tisztét a magyar nemzeti bank elnöke tölti be, tagjai pedig a gazdasági minisztériumok és más gazdaságirányító szervek, továbbá a pénzügyi intézetek vezető munkatársai lesznek.

szabályait
a hitelezés módszereit és eljárási szabályait úgy kell kidolgozni, hogy azok a piaci mechanizmus működésével összhangban elősegítsék az áru és pénz egyensúlyát, a gazdasági tevékenység hatékonyságát.

/folyt. köv./

12.50/1l

-24-

1330 A
Kk

bb. 30. /január 1-én életbe lép...folyt.1./1l

a hitelpolitikai irányelvek magukban foglalják a hosszú- és középlejáratu beruházási hitelek, a termelés, a szolgáltatás és a forgalom közép- és rövidlejáratu, a fogyasztás hosszú, közép- és rövidlejáratu hiteleinek folyósításával és annak forrásaival kapcsolatos elveket.

a bank a hitelképesség határai között folyósít a vállalatoknak forgóeszköz-hiteleket. azok a vállalatok számítanak hitelképeseknek, amelyek termékeiket a piacon rendszeresen értékesítik, jövedelmezően gazdálkodnak, fizetési kötelezettségüknek eleget tesznek. a hitelek fedezetét a bank nem állami ellenőri jogkörrel hanem kizárólag mint hitelező vizsgálja. ez a vizsgálat nem terjedhet ki a vállalati gazdálkodás egészére, a bank csupán azt állapítja meg, hogy van-e kellő hitelfedezet. ha a vállalat hitelképessége bizonytalanra válik, a problémák nagyságának megfelelő intézkedésekre lesz szükség. ha a hitelképesség előreláthatóan egy éven belül helyreáll, úgy a bank hitellel segíti felszámolni a vállalat gazdasági nehézségeit. ha tartósabbak a problémák, például a gyárnak értékesítési nehézségei, jelentősebb veszteségei vannak, de realitás mérlegelés alapján mégis várható hogy helyreáll a vállalat gazdaságos működése, akkor a bank a szakminisztérium és a pénzügyminisztérium hozzájárulásával külön forrásból különleges feltételekkel nyújt hitelt. ha a vállalat működése ilyen módon sem javítható meg, akkor a bank megtagadja a további hitelezést, esetleg a fennálló hiteleket is felmondja. ilyen esetben a vállalatot szanálási eljárás alá vonják.

a bankhitelek után alapkamatot kell fizetni, ennek mértékét a kormány a hitelpolitikai irányelvekben állapítja meg. ha a hitelt lejáratkor nem fizetik vissza, akkor késedelmi kamat jár. a vállalatok betétei után viszont a bank fizet kamatot.

/folyt.köv./

13.00/1l

-25-

1330 A
Kk

bb. 30./január 1-én életbe lép... folyt.2./11

a gazdasági bizottság határozata arról is intézkedik, hogy a bank pénzforgalmi munkájában az igazgatás jellegű eljárások helyére a gazdasági módszerek lépnek, az adminisztratív jellegű kööttségeket, mint például a megbízások kötelező benyújtási határideje, az átutalás elmulasztása esetén ugynevezett beszedési megbízás kötelező benyújtása, a készpénzfizetés felső határának, vagy a házi-pénztár keretének az előírása megszűnik, a vállalatok általában szabadon állapodhatnak meg egymással a fizetés teljesítésének módjában és időpontjában, a fizetési határidő azonban a 30 napot nem haladhatja meg, a vállalatok fizetési vitáinak intézésében ugyancsak megszűnik a pénzügyi igazgatási jellegű hatásköre, nem lesz szükség például az inkasszó felszólalási bizottság és más hasonló szervek működésére.

a magyar nemzeti bank, mint az ország központi bankja, a forint ériékállóságának folyamatos vizsgálata céljából népgazdasági szinten elemzi a fizetőképes kereslet és a rendelkezésre álló árumennyiség^{||}továbbá a gazdasági életnek azokat a tényezőit, és jelenségeit, amelyek a piacon az áru és a pénz egyensúlyának alakulását befolyásolják./mti/

|| viszonyát

bb. 31. időjárásjelentés

/lk/il

1967. április 18.

a meteorológiai intézet jelenti:romlik az idő

a skandinávián keresztül szárazföldünk középső részei felé áramló szokatlanul hideg levegő első hulláma ma reggelre elérte a brüsszel-prága-kiev vonalat, a hideg levegővel elárasztott területeken többfelé esik az eső, megerősödik a szél és jelentékeny hőmérsékletcsökkenés következik be. a hideg levegő folytatja útját dél, délkelet felé és szardára már a kárpát-medence időjárására is hatással lesz .

/folyt. köv./

13.05/qy

- 26 -

13⁰⁰ 2

NR

bb. 31. /időjárás.... 1. folyt. / 11

házánkban hétfőn az északkeleti megyékben 5-8, máshol 10-13 órán keresztül sütött a nap, nyiregyházáról és záhonyból is jelentettek kisebb esőt. napközben a hőmérséklet 19-24 fokig emelkedett.

ma hajnalban az ország területén 4 és 13 fok közötti hőmérsékleteket mértek, ma országsszerte napos, meleg az idő, helyenként élénk nyugati szél fúj. budapesten a hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.4 fok volt, a sokévi átlagnál 3.4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatú. várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, több felé futó eső, élénk, helyenként átmenetileg erős északnyugati szél. a hőmérséklet csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 9-14 fok között.

a duna vizállása budapestnél 544 centiméter. /mti/

..

bb. 34. 24.6 milliárd forint a lakosság betétállománya

k/sl/tm/il/hk

1967. április 18.

az országos takarékpénztártól kapott tájékoztatás szerint ez év első negyedében betétállomány 1.6 milliárd forinttal növekedett és március végén elérte a 24.6 milliárd forintot. tavaly, ugyancsak március 31-én, 22.1 milliárd forint takarékbetétje volt a lakosoknak.

a jelenlegi betétállományból 18.6 milliárd forintot takarékpénztári és postalai kamatozó takarékbetétkönyvekben, 2,3 milliárdot gépkocsi nyereségbetétkönyvekben, a többi kst-ben, nyereségbetétkönyvekben, stb. helyezte el a lakosság. a 24.6 milliárd forintos betétösszegeből 15 milliárd a vidéki és 9.6 milliárd forint a fővárosi lakosoké. a megyék közül bács-kiskun-ban a legnagyobb a betétállomány, majd sorrendben borsod és csongrád megye következik. /mti/

..

14.15/qy

NR 13⁰⁰ 2

- 27 -

bb. 32. magyar-jugoszláv együttműködés a kukorica terméshozamának nagyarányú növelésére - hatvan-hetven mázsás hektáronkénti termést garantálnak a szerződéses szaktanácsadók

1 cső/tr/gy/1e/hk

1967. április 18.

ujtípusú és előreláthatóan igen hasznos megállapodást kötött a jugoszláv mezőgazdasági kertészeti központ és a szekszárdi állami gazdaság: a központ javaslatai alapján a gazdaság ez évben 600 hektáron négyféle jugoszláv hibridkukorica vetőmagjának felhasználásával kísérleti termesztést folytat 60 mázsás felületi hektáronkénti szemeskukorica-termésátlag elérésére, a ki-magasló hozam érdekében a központi beleji gazdaság szakszolgálatával közösen szaktanácsot ad a tápanyagszükséglet és tözsám meghatározására és az agrotechnikai eljárások alkalmazására. ezenkívül olyan gépesítési módszereket javasol, amelyekkel az egy mázsa szemes termés előállításához szükséges élő-munka idejét egy óra alá csökkenthetik, a szekszárdi állami gazdaság viszont kötelezettséget vállal a központ és a beleji szakszolgálat által javasolt technológia alkalmazására, illetve a termeszteshez szükséges eszközök és anyagok biztosítására.

a központ a szekszárdi állami gazdaságtól 50 000 forint költségtérítést kap a szaktanácsadási munkáért abban az esetben, ha a kukorica hektáronkénti termésátlaga öntözés nélküli termesztesben meghaladja a 60 mázsát, ha a hozamok nem érik el ezt a mennyiséget, a központ költséget nem számíthat fel.

ez a nemrég létrejött megállapodás lesz az alapja az 1968-ban kötendő szerződésnek, amelyben a központ - az ajánlott technológia alapján - 80 mázsás hektáronkénti termésátlagot garantál, viszont a 70 mázsa feletti termésátlag értékének 30 százalékát kapja meg.

hasonló megállapodást kötött a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutatóintézete, a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutatóintézet, és a déalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet nyolc mezőgazdasági termelőszövetkezettel és hat állami gazdasággal, összesen 4 000 hektárnyi területre. a szerződés szerint szárazgazdálkodás mellett 60 mázsás, öntözéses gazdálkodás mellett pedig 70 mázsás hektáronkénti termésátlagot garantálnak az intézetek abban az esetben, ha a szerződő üzemek a javasolt hibrideket termesztik és az előírt termelés-technológiát alkalmazzák.

/folyt. köv./
13.35/11

-28-

ME

bb. 32. / magyar-jugoszláv... 1. folyt./ gy

a szerződéses szaktanácsadás ellenértékéeként az üzemek a garantált 60, illetve 70 mázsás átlag feletti termés értékének 30 százalékát fizetik az intézeteknek.

a kezdeményezéssel alapot teremhetnek legfontosabb takarmánynövényünk, a kukorica terméshozamainak további nagyarányú növeléséhez. összehasonlításként érdemes megemlíteni, hogy a kukorica az 1931-40-es évek átlagában hektáronként 18,7 mázsás termést adott országosan; 1961-65 között 26,1, a múlt évben pedig 31,6 mázsát takarítottak be egy-egy hektárról. tehát a szerződésben garantált hektáronkénti 60, illetve 70 mázsás termés az eddigi legjobb országos átlagnak is legalább kétszerese./mti/

bb. 33. kétszáznyolcvanezer óra társadalmi munka dunaujvárosban
vid fm/sk/ká/gy/hk

1967. április 18.

dunaujvárosban - ahol több, mint másfél évtizedes hagyománya van a társadalmi munkának - kedden a ságvári városnegyedben a háztömbök közötti tereprendezéssel megkezdődött társadalmi erővel a város szépítése, csinosítása.

a társadalmi munkákat irányító operatív bizottság az idén is szocialista szerződést köt az üzemekkel, vállalatokkal arra, hogy dolgozók az év során milyen munkát, hol kívánnak szabad idejükben elvégezni. eddig százezer óra munkában állapodtak meg, s további 180 000 órára vonatkozó szerződésre számítanak. a nagyarányú társadalmi munk legfontosabbja a vidám park játékaiknak, az úttörő vasútnak a felújítása, a kemping csinosítása, a központi sporttelep, sportpályák építése, tereprendezés, a fedett piac építése, a vasmű uti szökőkút befejezése és nem utolsósorban az erkel- és liszt ferenc-kerti gázvezeték építése. az óvárost is szépítik majd a társadalmi munkások.

a legjobbakat a társadalmi munka arany-, ezüst- és bronzjelvényével tüntetik ki november 7-én./mti/

13.35/11

-29-

ME

bb. 37. gyártmányismertető kiállítás miskolcon

vid szf/sk/ká/gy/hk

1967. április 18.

a kohó- és gépipari minisztérium műszaki tudományos tájékoztató intézete a mtesz borsod megyei intézőbizottságával közösen kétnapos gyártmányismertető kiállítást rendez miskolcon, a szakszervezetek megyei tanácsa székházában, a ganz kapcsolók és készülékek gyára új termékeiből, a kedden megnyitott kiállításon azokat az új gyártmányokat mutatták be a borsodi bányák, kohászati és gépgyári üzemek, vegyiművek és elektromos centrálék szakembereinek, amelyek közül több már eléri a világ-színvonalat, így a korszerű görgős kapcsolókat, a lépcsőházi automatát.

a gyártmányismertető kiállítás alkalmával a diósgyőri Lenin kohászati művek, a diósgyőri gépgyár, a borsodi hőerőmű, a tiszai vegyikombinát szakemberei előtt ismertették az új, korszerű típusokat, valamint a továbbfejlesztés irányát./mti/

..

bb. 38. megkezdődött az első üzemrészek átadása a hódmezővásárhelyi porcelángyárban

k vid-szf/tné/ká/gy/hk

1967. április 18.

a hódmezővásárhelyi alföldi porcelángyár építése során néhány kisebb-nagyobb üzemrész már elkészült, s megkezdődött folyamatos műszaki átadásuk. a tmk műhely után felépült az energiaellátáshoz nélkülözhetetlen transzformátorállomás és a földgázfogadó állomás. a földgázfogadó állomás közvetíti a szegedi szénhidrogén medencéből érkező földgázt a két nagy égetőkemencébe.

megkezdtek az első termelő üzemrészek: a gipszműhely és a mázüzem műszaki átvételét is. ezekben készítik a gipszöntőformákat, illetve öntik a különleges malomokkal a porcelántárgyak zománcanyagát. rövidesen megkezdik a nagycsarnokban felszerelt, husz méteres portáladaru műszaki átadását is.

egy-egy üzemrész jóval a határidő előtt készültek el. az építkezésben résztvevő vállalatok együttműködve célul tűzték ki, hogy a porcelángyár fürdőszoba-berendezéseket készítő első gyáregységét június 30 helyett június 15-ig felépítsék./mti/

13.45/11

-30-

13.45/11

bb. 35. súlyos közlekedési balesetek

1/fe/lk/il/zs

1967. április 18.

ismét több súlyos közlekedési balesetet okoztak a figyelmetlen járókelők. ádám ferenc 9 éves iskolai tanulót a 19. kerület thököly utcán egy tehergépkocsi ütötte el. a gyermeket súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a 10. kerületben a kereszturi úton szabálytalan helyen ment át az uttesten szekeres lajos 43 éves villanyszerelő és egy motorkerékpár ütötte el. súlyos sérüléssel került a kórházba. a 13. kerületben a népfürdő utcán nádas ferenc 61 éves nyugdíjast egy tehergépkocsi gázolta el. ittasan ment át au uttesten az 1. kerület krisztina köruton preiszler imre 25 éves esztorgályos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes állapotban szállították a mentők kórházba.

a 2. kerületben a moszkva téren egy mozgó 56-os villamosra ugrott fel nagy istván 33 éves telepőr, a lépcsőkről visszacsúszott és súlyosan megsérült. /mti/

..

bb. 36. nemzetközi vetélkedőn győztes belga házaspár budapestben

t/hi/hné/il/zs

1967. április 18.

kedves vendégeket fogadtak kedden a budapesti városházán: a pourquoi pas? című tekintélyes belga hetilap és a sabena belga légitársaság közösen rendezett idegenforgalmi vetélkedőjén „magyar szakértőnek, bizonyult brüsszeli házaspár - van opp den bosch tisztviselő és felesége - látogattak el budapestre, s a belga főváros polgármesterétől irásos üdvözlőt hoztak budapest vezetőinek és lakóinak.

/folyt. köv./
13.50/11

-31-

13.50/11

bb. 36. /nemzetközi vetélkedőn...folyt.1./11

a városházán kelemen lajos, a végrehajtó bizottság elnök-helyettese -pierre vanheerswynghels belga nagykövet jelentésében - meleg szavakkal köszöntötte a nemzetközi vetélkedőn magyarországi utazást nyert turista házaspárt, akik elmondták: először járnak hazánkban, s a magyar nép történelméről, életéről, munkájáról összegyűjtött sokoldalú ismereteikkel szerezték meg a budapestre szóló repülőjegyet. itt május 2-ig az ibusz és az országos idegenforgalmi hivatal vendégei lesznek, s a számukra kidolgozott gazdag program során most már személyes élményeket is gyűjthetnek mindarról, amit eddig könyvekből, prospektusokból tanultak hazánkról. /mti/

..-

bb. 39. hazaérkezett az auschwitzi nemzetközi emlékmű avatásán résztvevő magyar küldöttség

t/vt/gk/il/zs/hk

1967. április 18.

kedden hazaérkezett lengyelországból a magyar küldöttség, amely a nácizmus üldözöttei bizottságának képviselőjében - gáti ödönnek, a bizottság ügyvezető titkárának vezetésével - részt vett az egykori hírhedt náci koncentrációs tábor, a volt auschwitz-birkenau területén felállított nemzetközi emlékmű felavatásán.

x x x

ugyancsak visszerkezett az a delegáció, amely részt vett a nemzetközi mauthausen bizottság krakkóban tartott háromnapos ülésén. a tanácskozáson 13 európai ország küldöttei voltak jelen és újraválasztották a komité elnökségét is. elnök lett r.m. sheppard nyugalmazott angol ezredes, alelnök: kazimierz rusinek lengyel művelődésügyi miniszterhelyettes, a lengyel elnökök szövetségének főtitkára, p. caleffi, olasz szenátor. ismét főtitkárrá választották dr. h. dürmayert /ausztria/, a spanyolországi nemzetközi brigádok volt politikai biztosát, emil valley-t /franciaország/, a franciaországi egykori mauthauseni foglyok csoportjának titkárát és szegő andrást, a műb vezetői tagját a főtitkár-helyettesi teendőket ellátásával bízták meg. a tisztségviselők valamennyien a mauthauseni koncentrációs tábor foglyai voltak.

/folyt. köv./

14. 15/11

-32-

AK

bb. 39./hazaérkezett... folyt. 1./11.

az ülésen határozatot hoztak, amelyben a résztvevők erélyesen tiltakoznak az nszk-ban kibontakozott neonácista irányzat erősödése ellen; követelik az Y ~~szó~~ betiltását; fölemelik szavukat nyugat-németország atomfelfegyverzése, a náci háborus bűnök elévülése, a nyugatnémet militarizmus és revansizmus mindenfajta megnyilvánulása ellen. a határozatban ugyancsak követelik a vietnami demokratikus köztársaság bombázásának haladéktalan megszüntetését. /mti/

NP

..-

bb. 40. megnyitották a moldavai népi iparművészeti kiállítást

t ms/hné/zs/gy/hk

1967. április 18.

kedden a műcsarnokban - a magyar-szovjet baráti társaság és a kiállítási intézmények rendezésében - a moldavai kulturális napok alkalmából moldavai népi iparművészeti kiállítás nyílt. az ünnepélyes megnyitáson jelen volt mihályfi ernő, az mszt elnöke, katona imre, az mszmp központi bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság titkára, a külügyminisztérium és az mszt több vezető munkatársa, a művészeti élet sok ismert személyisége. ott volt f. j. tyitov, budapesti szovjet nagykövet, k. f. iljasenko, a moldavai szszk legfelső tanácsa elnökségének elnöke, valamint a moldavai küldöttség tagjai, a hazánkban tartózkodó vendégművészek.

demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke megnyitó szavaiban hangoztatta:

- nagy örömünkre szolgál, hogy a moldavai szovjet szocialista köztársaságban rendezett magyar kultúra napjai viszonzásaként hazánkba küldött népi iparművészeti kiállítást bemutathatjuk. a népi iparművészet bonyolult feladatai között az, hogy megőrizze és tovább fejlessze a népi alkotómunkát, az egyes népekre jellemző ősi formakincs elemeit és ezeket az új társadalom új igényeinek megfelelő funkcióval ellátssa.

- a kiállításon több mint 300 tárgy, textilek, kerámiák, fafaragások, régi viseletek és egészen új, már inkább iparművészeti jellegű étkészletek, fali kerámiák adnak képet moldava népeinek művészetéről.

ezután m. p. petrik, a kisinyovi képzőművészeti múzeum igazgatója ismertette a kiállítást, majd a megjelentek nagy tetszéssel tekintették meg a régi daraboktól a mai művészek alkotásáig az egész népi iparművészetről keresztmetszetet adó sokoldalú, gazdag anyagot. /mti/

..-

14. 45/11 15. 15. 10

-33-

AK

bb. 41. megkezdtek kazincbarcika városközpontjának kiépítését

vid/szf/tné/ká/1L

1967. április 18.

Borsod megye első szocialista városának, Kazincbarcikának „nevezetessége”, hogy annakidején középületeket magában foglaló városközpont nélkül épült. A tanácsot és több más közintézményt többek között a kórházat is, eredetileg lakás céljaira készült épületekben helyezték el. A városfejlesztési terveknek megfelelően most megkezdtek a kazincbarcikai városközpont kialakítását.

Az első létesítmény, amelynek építéséhez hozzáfogtak, egy 68 lakásos bérház. Ennek a földszintjén helyezik majd el az OTP, a Nemzeti Bank és az Állami Biztosító városi kirendeltségét. Itt kap helyet egy önkiszolgáló üzlet is. Az épület legfelső emeletén két műterem lakást alakítanak ki. Ezzel lehetővé teszik két képzőművész letelepedését a városban.

Még az idén megkezdik a központban a 400 személy befogadására alkalmas művelődési otthon építését. A színpaddal ellátott nagy előadóterem kívül helyet kap benne az 50 000 kötetes városi könyvtár, továbbá több társalgó, és klubszoba. Építésére mintegy tízmillió forintot fordítanak. A beruházási költségeket a művelődésügyi minisztérium, a bányaiipari dolgozók szakszervezete, valamint a Borsod megyei és a Kazincbarcikai városi tanács fedezi.

A városközpontban helyezik el az emeletes ruházati kisáruházat. Készülnek a városközpont reprezentatív épülettömbjének, a városi tanács és a pártbizottság székházának tervei is. Ebben kap majd helyet a Kisz Bizottság és a munkásörtség is. Ha felépül csaknem száz helyiség szabadul fel lakás céljára.

Ugyancsak tervezik a mintegy 12 millió forintos beruházással épülő új postát, automata telefonközponttal, amely nemcsak a városban, hanem a környező bányatelepeken is lehetővé teszi a tárcsázásos hívást.

A városközpont a tervek szerint a harmadik ötéves terv végére készül el. /mtl/

14.50/1L 15.12P -34-

MLL

bb. 43. Lényeges javulás várható az autóalkatrész-ellátásban - sajtótájékoztató az autóker-nél

t hbj/hné/1e/gy/hk

1967. április 18.

Lendér Jend, az autó-és alkatrészkereskedelmi vállalat - közismertebb nevén az autóker - helyettes igazgatója kedden sajtótájékoztatót tartott. Bejelentette: az autóalkatrész-ellátásban már a közeljövőben javulás várható, azt is figyelembe véve, hogy az idén előreláthatólag újabb 20 000 gépkocsi kerül forgalomba.

A javulás azzal magyarázható, hogy az alkatrész-gyártásra a korábban kijelölt üzemeken kívül, más gépipari gyárak is vállalkoznak, s a rendelkezésére bocsátott valutával az autóker több alkatrészt importálhat a szocialista országokból, a többi közt most már jugoszláviából és bulgáriából is. Az országban közlekedő különböző típusú autókhoz mintegy 35 000 - 40 000féle alkatrészt kell beszerezni, s rendkívül nehéz megállapítani, hogy melyikből, mennyi kell. A szükségletek felmérésére az autóker elektronikus gépparkot is igénybe vett, s az alkalmazott matematika segítségével állítják össze a megrendeléseket. Nehézséget jelent, hogy jónéhány külföldi és hazai gyár mintegy másfél évre előre kéri az igényléseket, s csak egy-két üzem akad - például a cinkotai -, amely egyes, még import utján is nehezen beszerezhető alkatrészek gyártását három hónapra vállalja.

Az autóker az elmúlt években inkább csak a beszerezett alkatrészek elosztásával foglalkozott, nem érvényesült a vállalat kereskedelmi jellege. Már az idén, de még inkább 1968-tól kereskedelmi módszerekkel igyekeznek megoldani a zavartalanabb autóalkatrész-ellátást.

gyorsan bővíti hálózatát. Jelenleg nyolc elosztó részlege van - hét budapesten és egy miskolcon -, s 13 helységben rendelkezik megyei fiókokkal. Újabb megyei fiókokat kíván létesíteni a közeljövőben Békéscsabán és Zalaegerszegen. Budapesten eddig két szaküzletük szolgáltatott speciális alkatrészeket moszkvics és skoda kocsikhoz, de még az idén külön üzlet nyílik a Wartburg és Trabant kocsik alkatrészeinek árusítására. Vidéken is szaporodik az önálló autóker-szaküzletek száma: februárban nyílt meg egy Szegeden, júliusban adják át a Veszprémit és az év végén a Nyíregyházit. További terv, hogy a következő években megépítik az Ecseri úton a központi autóalkatrész-raktárt, a nagykörösi úton pedig a használt autók és autóalkatrészeket árusító részleget. Az áfor-ról történt megegyezés alapján már az idén 15 nagy benzinkutnál az autósok különböző kisebb autófelszerelési cikket, illetve alkatrészt vásárolhatnak. Megjelenik az autóalkatrész-katalógus - az idén a skoda 1 000-ról, amely pontosan feltünteti, milyen alkatrészeket vásárolhatók ehhez a típushoz az autóker-nél. A jövőben az autóker is árusít autóápolási cikkeket és a gépkocsiszáshoz szükséges egyéb felszereléseket, és szorgalmazására az ipar különböző típusú kocsikhoz védőöveket is készít.

/mtl/ 15.02/szb 16.12P -35-

MLL

bb. 42. erkki itkonen akadémikus

j/11/zs/hk

1967. április 18.

Budapestre érkezett, az ismert finn-ugor nyelvész a magyar finn kulturális munkaterv alapján két héttel tartózkodik hazánkban, és a finn-ugor nyelvtudomány néhány kérdéséről előadást tart a budapesti, a debreceni és a szegedi tudományegyetemen. /mt1/

--

bb 44. tanácskozás győrtött a bábjátékok iskolai alkalmazásáról

vid fm/sk-lm ká

1967. április 18.

A győri tanítóképző intézet gyakorló iskolája és a népművelési intézet kétnapos tanácskozást rendezett győrtött az ország tíz gyakorló iskolájának és három gyakorló óvodájának pedagógusai részére. A kedden véget ért tanácskozáson mintegy 60 pedagógus megvitatta hogyan lehet hasznosítani a bábjátékokat az iskola oktató-nevelő munkájában. Az országban már öt éve kísérleteznek a bábjátékok iskolai felhasználásával, s a tapasztalatok szerint az szép eredményekkel járt. A különböző tárgyak oktatásánál a 45 perces tanórából három percet bábjáték tölt ki, ami egyrészt felkelti a tanulók figyelmét a tananyag iránt, másrészt a megfigyelőképesség fokozásával gyorsabban és alaposabban sajátíthatják el a tanulók a tudnivalókat. A tanácskozáson bemutató foglalkozásokat is tartottak a jövő pedagógusait felkészítő tanárok számára. /mt1/

--

bb 45. hamis tanuzásért hathónapi szabadságvesztés

vid fm/sk-lm ká

1967. április 18.

Hamis tanuzás vádjával állt az esztergomi megyei bíróság előtt Bodó Károly, büntetett előéletű tatabányai lakos. A bíróság a megyei bíróságon hamisan vallott, hogy más bűnözőt mentsen tettei következményétől. A tárgyaláson a bizonyítási eljárás során azonban fény derült a csalásra, s az ügyészség vádat emelt a hamis tanu ellen. Bodót hathónapi szabadságvesztésre ítélték, s egy évre eltiltották a közügyek gyakorlásától. Ezenkívül le kell töltenie egy korábbi, a társadalmi tulajdon károsításáért kapott hathónapi, felfüggesztett szabadságvesztés-büntetését is. /mt1/

--

15.20/ju

-36-

He

bb 49. két héttel korábban érkeztek a vándormadarak - megjött a kakukk, a fülemüle, kikelték az első gerle- és varjúfiókák

1 cs/j-ju ie

1967. április 18.

Az utóbbi napokban már a tavaszi madárvonulás utolsó előtti csoportjai is megérkeztek: az ország különböző vidékeiről jeleztek kakukkot, nyaktekeresztet, fülemülét, sárgarigót és rozsdafarkut. Itt vannak már a harsánytorku hajnali énekesek, a füstti fecskék, a molnárfecskék és a parti fecskék is. Az első gólyák március közepén, az utolsók a múlt héten foglalták el fészkeiket. A ,, vadvizország,, hazai lakói: a bibicek, szárcsák, récék teljes fészkekkel ülnek. A megfigyelők látták szépen fejlett gerlefiókákat, etető fekete-rigókat, sőt a vetési varju első kelésű fiókái helyenként ki is tolasodtak már, szárnyukat próbálgatják.

Az ornitológusok megállapítása szerint a vándormadarak zöme az idén a szokottnál jó két héttel korábban érkezett, s az április eleji költések is a korai kitavaszkodást dokumentálják. A hazai fészkelők közül már csak a sarlós fecske, a fűrj, a zsezse-madár és a sereghajtó gyurgyalag hiányzik. Nyolc-tíz napon belül valószínűleg ezek is megérkeznek, s így májusra teljes lesz a fűttyős-énekes madárvilág. /mt1/

--

bb 50. a kqst szénbányászati állandó bizottságának

k kt/hné-ju ie

1967. április 18.

Szabványosítási szakértő munkacsoportja április 11 és 17 között ülést tartott Budapesten. A részvevő országok szakértői közös megegyezéssel ajánlást dolgoztak ki a külfejtési vagonok gyártásánál és biztonságos alkalmazásánál megkívánt műszaki követelmények szabványaira, továbbá elkészítették a kqst szénbányászati állandó bizottság 1968 évi szabványosítási munkatervének javaslatát.

Az ülés a barátság és az alkotó vita légkörében zajlott le. /mt1/

15.30/szb

16/p

-37-

He

bb 48. terven felül háromezer tonna dusított vasércet termeltek a jubileumi versenyben rudabányán

b vid-szf/tné-ju ká

1967. április 18.

rudabányán, a nagy mennyiségben található gyengébb vastartalmu pátércet feldusítják, hogy jobb áron értékesíthessék. a nyersércet megpörkölik, s az így keletkezett vasoxidot mágneses szeparátorokkal külön választják a nem hasznos ásványoktól. így a pátérc vastartalma 23-ról 42 százalékra növekszik és kohósításra alkalmassá válik. a dusítómu gazdaságosságát azonban befolyásolja, hogy milyen minőségű ércet kap a bányától. ha az érc vasszázaléka magasabb, akkor kevesebb költséggel több dusított terméket bírnak belőle előállítani. ezért a bányászok a jubileumi versenyben elsősorban a pátvasérc minőségének javítására törekednek. úgy a külszíni, mint a mélyművelésű bányákban az eddiginél nagyobb körültekintéssel robbantanak és a kitermelt ércet már a felszínen- a csilléberakás előtt- különválogatják a meddőtől. így a tervezett 23 százalék helyett 25-26 százalékos vastartalmu ércet küldenek a dusítóba. a jobb minőségű nyersérc megnövelte a dusítómuiban az érc kihozatalát. a dolgozók az elmúlt három és fél hónapban terven felül kerekén háromezer tonna dusított ércet küldenek a dunaujvárosi és dísgyőri nagyolvasztóba.

a jelentős előny birtokában kezdték meg kedden reggel a dusítómu tavaszi nagyjavítását. a munkában 168 dolgozó vesz részt. május 6-ig a különböző berendezések átvizsgálásán és a hibás alkatrészek kicserélésén kívül átrakják a két 30 méter hosszú forgatható kemence tűzálló falazatát és átépítik az egyik hűtődobot. a dolgozók a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére vállalták, hogy a nagyjavítást a határidő előtt két nappal befejezik, s az így nyert idő alatt a dusítómu terven felül még ezer tonna dusított ércet termelhet. /mti/

--

15.50/szb 16.1P

-38-

10/2

bb 46. tízezer látogató egy szovjetunióról rendezett vándorkiállításán

a vid fm/sk-lm ká

1967. április 18.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója-ra készülődés jegyében érdekes vándorkiállítást rendezett a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottsága. negyven fényképes tablón mutatták be moszkva és kijev nevezetességeit: azokat a helyeket, amelyekkel a közelmúltban a „béke- és barátság”-vonatok több mint 600 megyebeli utasa ismerkedett meg. ugyanakkor több tabló fényképei leningrád szépségeit tárják az érdeklődők elé, mintegy előzetes tájékoztatásként azok számára, akik a május 22-én induló újabb békevonattal utaznak a megyéből a szocialista forradalom városába. a kiállítást, - amelyet eddig a megye hat járási székhelyén mintegy tízezer tekintettek meg, - a következő hetekben számos nagyközségben is bemutatják. /mti/

--

bb 47. megkezdődtek a budapesti dolgozók május 1-i seregszemléjének előkészületei - tízennégy kerület képviselői a felvonuláson

t di/qk-lm zs

1967. április 18.

arra számítanak, hogy az idén is elérni a negyedmilliót a budapesti dolgozók hagyományos május 1-i seregszemléjén részt vevők száma, - tájékoztatta pandurovics józsef, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára kedden az újságírókat. bejelentette, hogy az idén tízennégy kerületet hívtak meg a felvonulásra. nyolc városrész, elsősorban a peremkerületek lakói „otthon”, majálisokkal és más eseményekkel emlékeznek meg a proletaritásus nagy ünnepéről.

fővárosszerte megkezdődtek a demonstráció előkészületei. az előzetes tervek azt ígéri, hogy a 23. szabad május elsejét köszöntő seregszemle is méltó lesz néplink legjobb hagyományaihoz. megerősíti: budapesti dolgozói ma is tettekkel szolgálják a társadalmi haladást, közösséget vállalnak a szabadságukért és függetlenségükért harcoló hazafiakkal, elítélik az egyesült államok vietnami agresszióját, s készek arra, hogy segítő kezet nyújtsanak mindazoknak, akik az emberiség békéjéért, boldogabb jövőjéért küzdenek.

/folyt.köv./
15.57/szb

16.1P

-39-

10/2

bb 47. /megkezdődtek ...1. folyt./-lm

életünk legkülönbözőbb területeinek művelői adnak majd számot eredményeikről, a 9. pártkongresszuson, a harmadik ötéves tervben megfogalmazott célok megvalósításáról. újra hitet tesznek a magyar-szovjet barátság, a proletár internacionalizmus nemes eszméje, a hős vietnami nép igazságos ügye mellett és testvéri szeretettel köszöntik a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára készülő szovjet embereket.

a diszemplvényen a párt és a kormány vezetői fogadják majd a felvonulókat, s a magyar munkásmozgalom veteránjai, az alkotómunka legjobbjai népesítik be a tribünöket, amelyek a május 1-re hazánkba érkező külföldi szakszervezeti delegációk tagjai is helyet foglalnak. a televízió helyszíni közvetítésének jóvoltából az egész ország tanuja lesz a budapesti dolgozók ünnepi seregszemléjének.

az elmúlt évhez hasonlóan idén is 1500 tagu egyesített munkáskórus hangverseny fogadja a felvonulási teret övező utcákban gyülekezőket, s idézi a régi május elsejék hangulatát. gáspár sándor az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára rövid beszédben üdvözlí az ünnep reggelén a főváros és az ország dolgozó népét, majd 10 órakor megszólalnak a fanfárok, megkezdődik a seregszemle. a gorkij fasor torkolatából kétezer uttörő fut be a térre, és a tavasz első virágaival köszönti a párt és a kormány vezetőit, a tribünökön helyet foglaló vendégsereget.

„Éljen május elseje!”, - hirdeti majd a felvonulás élén a hatalmas betűkből formált felirat, amelyet 240 vörös és nemzeti színű lobogó követ. fehérmelegítő s fiatalok emelik magasba a nemzetek zászlóit, s fogják közre a proletariátus vörös lobogóját. hatalmas sarló és kalapács érkezik ezután a térre, amelynek jobb és bal oldalán két évszám - 1917-1967 - emlékeztet arra, hogy fél évszázaddal ezelőtt győzött a világban először a szocializmus eszméje s született meg a munkások, parasztok állama. a munkásörök 400 tagu díszegysége halad majd a nyomában. őket nyolc és félezer budapesti fiatal követi, élő bizonyosságul arra, hogy a most felnövő új nemzedék az idősebbekkel együtt ünnepli május elsejét. látványos zászló-, karika-, bot- és dobgyakorlatokkal gyönyörködttetik majd a seregszemle nézőit, s adnak izelítőt ifjúságunk ügyességéből, életöröméből. ott lesznek soraikban a kisz ujjászervezett ifju gárdájának tagjai is, akik új egyenruhájukban volnulnak fel a téren.

/folyt.köv./

16.01/szb

16 RPP

-40-

W

bb 47. /megkezdődtek...2. folyt./-lm

hatalmas vörös csillag és a „világ proletárjai, egyesüljete!”, jelmondat nyitja meg a budapesti dolgozók menetét. nyolc oszlopban érkezik a tribünök elé az emberfolyam. a 13., a 14., a 20., a 2., a 11., a 21., a 6. és az 5. kerület képviselői haladnak majd az élen. a városrészek párt-, állami és gazdasági vezetői alkotják a felvonulók első csoportját. őket a minisztertanács és a szot vándorzászlajával, az élüzem címmel kitüntetett üzemek, az mszmp 9. kongresszusának tiszteletére kibontakozott munkaverseny győztesei követik. a gyárak, hivatalok, intézmények dolgozóinak első soraiban a szocialista brigádok tagjai, a kitüntetett munkások, mérnökök és más szakemberek kapnak helyet.

a sportolók zárják a seregszemlét. különböző gyakorlatokat mutatnak be és élőképeket alakítanak ki. amelyek a világ proletariátusának ünnepét, a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját köszöntik, közben 500 tagu népviseletbe öltözött táncgyűttes ad rövid műsort.

pandurovics józsef azt is elmondta, hogy már napokkal május elseje előtt az ünnepi seregszemle hangulata jellemzi majd a felvonulási teret. április 23-án, 24-én és 26-án az uttörők, illetve a kiszesek és a sportolók készülnek a felvonulásra, 28-án pedig főpróbát tartanak a fiatalok.

május 1-én reggeltől estig gazdag program várja a budapestieket. a népligetből a hűvösvölgyig, s a városligettől a margitszigetig ezernyi szórakozási lehetőséget, látványt kínálnak a főváros lakóinak. nagyüzem lesz a szabadtéri színpadokon, egymást érik a tréfás vetélkedők, sportversenyek és műsorok. délelőtt a legkisebbekről, a gyerekekről gondoskodnak; műkedvelő együttesek és hivatásos művészek lépnek fel a matinékon, mondanak mesét, adnak elő ifjúsági darabokat. délután a felnőttekhez szólnak a műsorok. sokhelyütt térzenét, hangversenyeket rendeznek, este pedig tizezrek perdülhetnek táncra a bálkon. május elsején megnyitja kapuit a főváros legnagyobb szabadtéri szórakozóhelye, az ifjúsági park is./mti/

--

16.08/ju

-41-

W

bb 52. „riadó”, a kertészetekben - szedik a szabadföldi salátát, beérett a kelkáposzta

ö vid kz/sk-ju ká

1967. április 18.

a szinte nyári meleg időjárás „riadót fújt”, a kertészetekben. somogy megye legnagyobb zöldségtermelő mezőgazdasági üzemében - a balatonújhelyi állami gazdaságban - kedden már szabadföldbe ültették a gépek a meleg házakban előneveltet, szépen fejlett paradicsom-palántákat. a 35 holdnyi szabadföldi paradicsom kiültetése után nyomban hozzá kell fogniok a paprika palántázásához is. a főváros zöldségkertjében - bács-kiskun megyében - megérkezett a felvásárló telepekre az első nagyobb területű szabadföldi salátaszállítmány. április végéig a vidék kertészei összesen kétmillió fej salátát adnak piacra. a déli-baranyai „primőr-országban”, - a mecsek-duna-dráva közötti háromszögben - ugyancsak megkezdődött a két hónapig tartó főszezon. a kiadós esőket követő, verőfényes, meleg időjárás hatására itt is rohamosan fejlődnek a szabadföldi primőrök. a mohácsi síkságon megkezdték a vitamindús kelkáposzta tömeges szedését. a következő hetekben együttesen 150 vagyonnyi kelkáposzta kerül innen részben a hazai, részben a külföldi piacokra. a tenkes hegy déli lankáin virágzik a „primőrök szíriája”, a zöldborsó. a „fehérruhás”, vetések már 30-40 centiméter magasak. a több mint 800 holdnyi termőterületen sehol sem szenvedett kárt ez az egyébként kényes növény. a kereskedelem 90 vagonyt szándékozik felvásárolni belőle. s ennek egy része ugyancsak külföldön kerül forgalomba. „primőr-ország”, harmadik fontos terménye - a dráva menti korai burgonya - most kelt ki, s a kedvező időjárás hatására ugyancsak gyorsan fejlődik. a háziasszonyok május 20-a körül számíthatnak a termésére. /mti/

bb 53. permetezik a nyírségi almáskerteket

vid kz/sk-ju ká

1967. április 18.

szabolcs-szatmár megye együttesen több mint 50.000 holdnyi gyümölcsöskertjében megkezdődött az idei első nagy roham a kártevők ellen: csaknem 600 nagyteljesítményű, úgynevezett ködszóró és körülbelül 300 egyéb motoros permetező gép ontja a fákra a réz- és kén-készítményeket, mivel a fák a megszületésük után mintegy három héttel korábban piros bimbóba féslettek, s nagyarányú cserebogár-rajzásra lehet számítani, a permetléhez mindenütt keverték rovarölő mérget is. /mti/

16.15/szb

-42-

WZ

bb 51. a termelőszövetkezeti kongresszus küldöttei - egész országrészek problémái a „társolyban”,

ö vid kz/sk-lm ká

1967. április 18.

csütörtökön megkezdte tanácskozását a termelőszövetkezetek első országos kongresszusa. belpolitikai életünk e fontos eseménye országszerte nagy érdeklődést váltott ki a parasztság körében. az elmúlt hetekben megtartott brigáderkezesleteken, közgyűléseken, megyei tanácskozásokon a szövetkezeti gazdák tízezrei mondtak véleményt a kongresszus napirendjén szereplő kérdésekről, s látták el bőséges „utrayalóval”, kongresszusi küldötteit. az mti munkatársai ezzel kapcsolatban kérdéseket intéztek néhány megye küldötteihez.

kádár lászló: a legfőbb tennivaló az új tsz-törvény megvitatása

kádár lászló, a tokodi aranykalász termelőszövetkezet elnöke, a kongresszus egyik legfontosabb tennivalójának, az új termelőszövetkezeti törvény megvitatását tartja. a kongresszust megelőző helyi tanácskozásokon egyértelműen kiderült, hogy a régi jogszabályokat mindenki elavultnak tekintti. a kialakult új helyzet új követelményeinek megfelelően kell megállapítani a tagság fogalmát, jogait és kötelezettségeit, továbbá a vezetők hatáskörét. hasonlóan fontos probléma, s az előrehaladás egyik döntő feltétele - hangoztatta a továbbiakban, - hogy állandó munkalehetőséget teremtsünk a tagságnak, köztük az új belépőknek, akik a kormány parasztságot érintő szociális intézkedéseinek hatására kérték és nyerték el felvételüket a közös gazdaságokba. a hagyományos mezőgazdasági termeléssel azonban már nem oldhatjuk meg ezt a problémát. a cél érdekében, az eddiginél nagyobb mértékben kell igénybe venni a segéd-, a kiegészítő- és a melléküzemágakat. ki kell szélesítenünk az együttműködést az ipari vállalatokkal, s nem kevésbé a környékbeli termelőszövetkezetekkel.

biró sándor: a kereskedelem valóban szolgálja ki a szövetkezeteket

biró sándor kongresszusi küldött, a makói úttörő termelőszövetkezet elnökhelyettese, tapasztalatai, illetve a megbízótól kapott instrukciói alapján rámutatott: a termelőszövetkezetek azt szeretnék, hogy a kereskedelem ne „segítse”, hanem a szó valódi értelmében, kiszolgálja őket, tehát idejében és megfelelő minőségben kapják meg a kért árut.

/folyt.köv./
16.15/lm

- 43 -

WZ

bb 51. /a termelőszövetkezeti ...1. folyt./-lm

gyakran előfordul ugyanis, hogy a tavasszal szükséges növényvédőszereket a szövetkezetek télen megrendelik, előre kifizetik, s mindezek ellenére később - esetleg tavasszal - kiderül, hogy nincs elegendő növényvédőszer a raktáron. a kereskedelem nem rendelt idejében és eleget belőle. az országos szövetségnek és a megalakítandó területi szövetségeknek meg kell találniuk annak a módját is, hogy tovább javuljon az együttműködés a termelőüzemek és a felvásárló kereskedelem között. az utóbbi időben történt ugyan előrelépés, de az áru átvételénél és minősítésénél még mindig nem egyenlő partner a termelő és a felvásárló.

andrás istván: az állami támogatás a gyenge gazdálkodás okait szüntesse meg

baranya megye egyik kongresszusi küldöttét, - andrás istvánt, - a drávafoki új esztendő termelőszövetkezet elnökét elsősorban a gyengén gazdálkodó termelőszövetkezetek problémáit foglalkoztatják. közöttük is - hangsúlyozta - külön figyelmet érdemelnek azok a közös gazdaságok, amelyek nem szubjektív okok - rossz vezetés, gazdálkodási hibák, stb. - hanem a természeti adottságok miatt működnek gyengén. termelőszövetkezetükben, - mint ez a kapcsolatban elmondta - a dráva közelsége és a terület mély fekvése miatt - a földek 45 százaléka állandóan, 35 százaléka pedig gyakran víz alatt áll. a talaj a sok víztől elszikesedett és igen sekély a termőréteg. ennek következtében alacsonyak a termés hozamok és magasak az önköltségek. az állami támogatás hathatósan segítette ugyan a termelőszövetkezetet, de nem járult hozzá elég hatékonyan ahhoz, hogy legalább távlatban kiegyenlítődhessenek a különbségek a kedvező adottságok miatt többet és olcsóbban termelő gazdaságokkal. a vidék szövetkezeti gazdáinak éppen ezért az a véleménye, hogy a jövőben az állami támogatásnak elsősorban arra kell irányulnia, hogy a gyenge gazdálkodás okait szüntesse meg. minden gyengén működő termelőszövetkezetben meg kellene vizsgálni, melyek azok az okok, amelyek miatt nem tud kellőképpen fejlődni. s ennek megfelelően ki kellene dolgozni három-öt éves programot a természeti körülmények megjavítására. a vidék szövetkezeti gazdái szívesen hoznak anyagi áldozatot az ilyen programok megvalósításáért. a feladat természetesen meghaladja erejüket, s ezért az állam, illetve a megalakuló területi szövetségek segítségét kérik.

/folyt. köv./
16.35/e

- 44 -

ME

bb 51. /a termelőszövetkezeti...2. folyt./-lm

hovodzák istván: rendezni kell a föld tulajdonjogát

amióta küldöttnek választottak, - mondotta hovodzák istván, az 5000 holdas cibakházi vörös csillag termelőszövetkezet elnöke - alaposan megnövekedett a látogatók száma a szövetkezetünkben. nemcsak saját kollektívánk tagjai, hanem a környező községek mezőgazdasági üzeminek vezetői is felkeresnek, hogy sajátos egyéni problémáikkal új meg új oldalról vitálgassák meg közös gondjainkat, problémáinkat. tapasztalataim szerint a szövetkezeti gazdák állásfoglalása teljesen egyértelmű abban, hogy rendezniük kell a föld tulajdonjogát. szinte valamennyi községben sok a háztáji földként használt zártkert. ezek gyakran cserélnek gazdát. cibakházán például kecskeméti, öcsödiek, kunszentmártoniak vásárolnak területet. javasolni kívánjuk, hogy a jövőben ilyen ingatlanokat csak a tanács beleegyezésével lehessen értékesíteni, s a termelőszövetkezeteket elsőbbségi jog illesse meg. a vidék szövetkezetei az elmúlt években kialakították ugyan nagy tábláikat, de még mindig sok az olyan dűlőút, amelyek átnyulnak a szomszédos községekbe. szükséges volna a községhatárokat is a megváltozott körülményeknek megfelelően megállapítani./mti/

--

bb 54. szárba szökken a rozs a duna-tisza közén

a vid kz/sk-lm ká

1967. április 18.

a napok óta tartó nyári idő hatására rendkívül gyorsan fejlődnek a szántóföldi növények a duna-tisza közén. különösen a kalászosok hasznosítják jól a bőséges napfényt. szinte példátlanul hamar, már ezekben a napokban, szárba szöktek a korán elvetett rozsok, s egy hét alatt nem kevesebb, mint négy-öt centit nőttek az intenzív búzák. a gyors növekedés a megszokotthoz mérten előbbre hozta, s ugyancsak sürgeti a vetések gyomtalanítását. a munka meg is kezdődött: kedden már 250 nagyteljesítményű gép, helyenként pedig repülő szórták a gabonátáblákra a gyomirtó-vegyszereket. az előző évek kedvező tapasztalatait hasznosítva, az idén a gyomirtással egyidejűleg, karbamidos oldattal lombtrágyázzák a búzákat./mti/

16.50/lm

- 45 -

ME

bb 57. közúti forgalomkorlátozás a komáromi dunahídon

k hbj/tr-ju 1e

1967. április 18.

a kpm közúti főigazgatósága közli:

a nyugatszlovákiai nemzeti tanács közlekedési osztályának értesítése szerint a komáromi dunahídon csehszlovák területen - a hídhöz csatlakozó 63-as számú út korszerűsítése miatt - május 31-ig a közúti forgalom elől elzárják, ebben az időszakban a tehergépkocsik és az autóbuszok a komáromi határátkelőhely helyett a rajkai tehergépkocsi újra, a személygépkocsik a komáromi helyett bármelyik más átkelő helyen közlekedhetnek. /mti/

-. -

bb 58. Jegestengeri hideg árasztotta el európa nagy részét -
tiz fokot zuhant a hőmérséklet, de fagyveszély még nincs

k cs/hné-ju 1e

1967. április 18.

az északi jeges-tengerről 2000 kilométer széles sávban délnek zúduló hideg légtömegek első hulláma kedd reggelre elérte a london-prága-kijev vonalat, a második hullám a koppenhága-leningrád övezet magasságában, a harmadik pedig észak-skandinávia felett közeleg felénk, a front mögötti területeken a maximumok már csak 10 fokig, vagy még addig sem emelkedtek, ugyanakkor közép-európa déli felén 20-22, a földközi tenger mellett 20-25 fok körül alakultak ki. a kedd reggeli minimumok a skandináv országok több vidékén mínusz 1- mínusz 5 fokig süllyedtek.

a meteorológusok szerint ez a nagyarányú hidegbetörés szinte egész Európában visszaveti a tavaszodást, szerdára a kárpát-medencébe is megérkezik az első hideg-hullám, erősebb lehűlést azonban valószínűleg csak a második, vagy a harmadik hullám okoz.

házunkban kedden még 19-23 fokig melegedett fel a talajközeli levegő, de az erősödő szél és a kezdődő borulás már jelölte a közelgő hideg-inváziót, a budapesten márt napi középhőmérséklet keddi kerekén 4 fokos melegtöbblete szerdára elfogy, fagyveszély egyelőre nincs, szerdán felhőátvonulásokra, többfelé futó esőkre, időnként felerősödő északias szélre várható kilátás. hajnalban a lehűlés 3-8 fokig terjed, a délutáni maximumok előreláthatólag 9-14 fokig emelkednek, később, ha a jeges-tengeri levegő a kárpát-medencében megülekszik, számítanunk kell talajmenti fagyokra is. /mti/

van

-. -

17.10/ju

-46-

ME

bb. 64. ítélet a volt zuglói nyilas pártszolgálatosok bűn-
ügyében

k zs/e bs

1967. április 18.

több hónapig tartó tárgyalás után kedden a fővárosi bíróság ítéletet hirdetett **K R Ö S Z L V I L M O S** és 18 bűntársa ügyében.

a bíróság háborús és népellenes büntett miatt **KRÖSZL VILMOS** volt nyilas kerületvezetőt, **NÉMETH LAJOS** volt nyilas kerületi fegyveres pártszolgálat vezetőt és **SÁNDOR ALAJOS** volt nyilas fő kerületi összekötőt halálbüntetésre, **BÜKKÖS GYÖRGY**, **HOLLAY JÓZSEF**, **SZŐKE ANTAL**, **BARÁTH KÁLMÁN**, **KÁLMÁN LÁSZLÓ**, **ERŐS JÁNOS**, **FÜREDI PÁL** vádlottakat 15-15 évi, **KRAUTH JÓZSEFET** 14 évi, **KOVÁCS JÁNOST** és **KOVÁCS ISTVÁNT** 13-13 évi, **MÉSZÁROS LÁSZLÓT** 12 évi, **HERNÁDI JENŐT** 11 évi, **KRAUTH GYULÁT** és **BARÁTH JÁNOS** 10-10 évi, **PATAKI FERENCET** és **MONOSTORI MIHALIK/ GYULÁT** 8-8 évi szabadságvesztésre ítélte.

a bíróság mellékbüntetésül vagyonelkobzást és a közügyek gyakorlásától való eltiltást is kimondott.

a terjedelmes bizonyítási eljárás eredménye alapján megállapított tényállás szerint a vádlottak 1944. október 16-tól 1945. január 10-ig résztvettek emberek kivégzésében, megkínzásában és kifosztásában.

a büntetés kiszabásánál a bíróság súlyosító körülményként értékelte a büntett elkövetésében megnyilvánult kegyetlenséget, az áldozatok nagy számát, az elkövetett rablásokat és fosztogatásokat, viszont figyelembe vette a vádlottak egy részénél feltáró jellegű, őszinte beismerésüket.

mivel a tárgyaláson adatok merültek fel arra, hogy 1944. december 25-ig a terror-cselekményeket parancsaival és tevékeny részvételével **SZELEPCSENYI LÁSZLÓ**, a zuglói nyilas párt-ház jelenleg szökésben lévő, külföldön tartózkodó volt parancsnoka irányította, a bíróság az ítélet jogerőre emelkedése után az ügy iratait megküldi az ügyészségnek, hogy **SZELEPCSENYI LÁSZLÓ** ellen a nyomozást megindíthassa.

az ítélet nem jogerős. /mti/

-. -

17.30/ju

-47-

ME

bb 59. gyógypedagógusok tanácskozása hajdusoboszlón

vid-fm/tné-ju ká

1967. április 18.

a hajdusági gyermekvédelmi napok alkalmából kedden hajdusoboszlón több megye gyógypedagógiai intézményeinek oktatói-nevelői részére tanácskozást rendeztek. Lovász Tibor, a budapesti gyógypedagógiai tanárképző főiskola igazgatója a gyógypedagógia időszerű kérdéseiről tartott referátumot, amelyet vita követett. /mti/

--

bb 60. harmincyolcezren pihentek a hajdusoboszlói béke gyógyüdülőben

vid fm/tné-ju ká

1967. április 18.

egymásután harmadszorra nyerte el a „kiváló üdülő” címet az 1963 nyarán rendeltetésének átadott hajdusoboszlói béke gyógyüdülő. az eltelt három esztendő alatt több mint 38 ezer vendég - bányászok, vasasok és más szakmában dolgozók - töltöttek két hetet a gyógyintézetben. a kitüntető cím elnyerése alkalmából kedden ünnepséget rendeztek az üdülőben. /mti/

--

bb 62. szent László ereklyetartó hermája budapesten

i ol/lk-ju zs

1967. április 18.

a hazai ötvösművészet egyik nagyértékű ritkaságát, szent László ereklyetartó hermáját - kölcsönképpen - a győri székesegyház kincses-tárából kedden budapestre szállították. az ereklyetartó díszhelyet kap a magyar nemzeti múzeum május végén nyíló nagyszabású történeti kiállításán; a kincseskamra középpontjában, a xi. századi monomachos-korona és a xiii. századi margitszigeti halotti korona között helyezik el, mint az európai középkori művészet egyik legszebb emlékét.

a herma feje a feljegyzések szerint a kolozsvári testvérek nagyváradi szent László szobra nyomán készült, s az ereklyetartó 1619-ben került váradról a győri székesegyház kincses-tárába. stílusa, megmunkálása, sodrott zománctechikája arra vall, hogy a herma az idősebb kolozsvári testvér, márton alkotása. /mti/

17.39/szb

-48-

bb 61. háromszázezer vendéget várnak a szegedi ünnepi hetek rendezvényeire - hazafias népfront csongrád megyei elnökségének és a fesztivál intézőbizottságának együttes ülése

c vid fm/sk-lm ká

1967. április 18.

a hazafias népfront csongrád megyei elnöksége és a fesztivál intézőbizottsága kedden együttes ülésen hagyta jóvá az 1967. évi szegedi ünnepi hetek részletes programját. a tanácskozáson többek között ismertették, hogy a szabadtéri játékokon idén bemutatásra kerülő hunyadi László, don carlos, hamlet, a cigánybáró előadásai és a mojszejev együttes vendégjátéka iránt máris nagy az érdeklődés. bár a belépőjegyek árusítása még nem kezdődött meg, máris több mint 20 000 jegyet előjegyzésben lekötöttek. a fogadalmi templom előtti színpadon megfartandó 17 előadáson kívül egyéb kulturális és sportprogram is várja a nyáron szegedre látogató bel- és külföldi vendégeket.

a szegedi ipari vásárt és kiállítást július 15-23 között a korábbiaknál nagyobb méretekben rendezik meg. eddig 91 hazai vállalat, kisipari szövetkezet és kisiparos jelentette be részvételét. szeged jugoszláviai testvérvárosából, szabadkáról szintén több cég bemutatkozására számítanak. a kiállítók többsége a horváth mihály utcai középületekben kap majd helyet, a házak udvarain három nagy, összesen 900 négyzetméter alapterületű pavilon is épül a kiállítóknak.

a képzőművészet kedvelői bizonyára örömmel fogadják, hogy az idén július 30 és augusztus 30 között a móra ferenc múzeum képtárában nyolcadik alkalommal ismét megrendezik a szegedi nyári tárlatot. erre hazánk festő- és szobrászművészei közül több mint 250 alkotót hívtak meg.

színpompásnak ígérkezik augusztus 10-, 11- és 12-én a szakszervezeti népi együttesek fesztiválja. erre kilenc neves hazai néptáncscsoport nevezését fogadta el a rendezőség. meghívtak egy jugoszláviai és egy romániai művészeti együttest is. a résztvevők az ujszegedi liget színpadán augusztus 10-én magyar szerzők műveit mutatják be. a 11-1 előadást a népek barátsága szellemében, a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját köszöntve nemzetközi programmal bonyolítják le.

/folyt.köv./
16.55/lm

- 49 -

129

bo 61./háromszázezer ...1. folyt./-lm

az Ünnepi hetek időszakában szegeden tartják meg a pedagógusok nemzetközi eszperantó szemináriumát is. erre a rendezvényre 13 ország mintegy 600 eszperantistáját várják. Őszibarack-, bor-, butor-, virágkiállítás, iparművészeti bemutató, ifjúsági karnevál, nemzetközi és országos sportversenyek is szerepelnek a szegedi ünnepi hetek programjában. a fogadalmi templom több mint 11 000 sípos orgonáját három hangversenyen szólaltatják meg neves magyar és külföldi művészek. júliusban és augusztusban 300 000 vendéget várnak a városba./mti/

--

bb 55. megnyílt az opw 9. tanácsülése

t hjb/hné-lm ie

1967. április 18.

a szocialista országok közös vasúti teherkocsiparkjának /opw/ tanácsa április 18-tól 22-ig budapestben tartja ülését. a tanácskozáson a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió közlekedési miniszterhelyettesei, - mint országaik képviselői az opw tanácsban vesznek részt.

a budapesti tanácsülést kedden az elnöki tisztséget betöltő Lindner József máv vezérigazgató-helyettes nyitotta meg./mti/

--

bb 56. bacsoni jeno

tr-lm ie

1967. április 18.

külkereskedelmi miniszterhelyettes kedden kereskedelmi tárgyalások vezetésére kubába utazott./mti/

--

17.45/lm

-50-

ME

bb 63. diákfesztivál egerben

a vid fm/sk-ju

1967. április 18.

négy megye - heves, nógrád, pest és szolnok - részvételével rendezik meg egerben május 19-22 között a „gárdonyi géza diáknapokat”, az előkészületekről kedden egerben tájékoztatta a sajtó képviselőit sebestyén jános, a kisz heves megyei bizottságának első titkára. - elmondotta, hogy a „gárdonyi géza diáknapok”, rendezvénysorozata az idei év legnagyobb ifjúsági megmozdulása lesz egerben, amellyel a kisz soronkövetkező kongresszusát és a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját is köszöntik a fiatalok. a négy megye képviselőiben megalakult a fesztivál szervezőbizottság és elkészült a diáknapok részletes programja, amelyet színes kiadványban is közzé tesznek. - a diáknapok fővédnöke ilku párt művelődésügyi miniszter lesz.

a gazdag rendezvénysorozatra, a kulturális és sportvetélkedőre eddig mintegy 50 középiskolából több mint 3000 diák jelentette be részvételét, a gardonyi géza diáknapokat imponáns jelenet nyitja meg egerben, a dobó-téren május 19-én délután. dr. lendvai vilmos, a városi tanács vb elnöke átadja a városkapu kulcsát a fesztiválváros diáktanácsának. ez az önkormányzati szerv vállalja a „fesztiválváros”, igazgatását, a találkozó példás megrendezését. ezután a dobó térről faklyás menetben vonulnak a fiatalok a várba, ahol korbá jelmezekben, „hang- és fényjátékkal”, emlékeznek az 1552-es hős egri vándókra.

a találkozó kiemelkedő eseménye lesz az az ifjúsági nagygyűlés, amelyet május 21-én vasárnap mintegy nyolcezer fiatal részvételével rendeznek meg egerben. a diáknapok a május 22-i gálaesttel fejeződnek be./mti/

--

17.55/ju

ME

-51-

bb 65. angol kereskedelmi küldöttség érkezett budapestre

t sl/lk-lm ie

1967. április 18.

m.t. clarke-nek, a horlicks cég igazgatójának vezetésével néhánynapos látogatásra budapestre érkezett az angol slough város és környete kereskedelmi kamarájának 17 tagú küldöttsége. az angol üzletemberek több magyar külkereskedelmi vállalat vezetőivel tárgyalnak./mti/

--

bb 66. szakszervezeti küldöttek tanácskozása a medosz-székházban

i cs/gk-lm ie

1967. április 18.

hunya istván elnökletével kedden a medosz székházban megtartották a mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi dolgozók szakszervezete kongresszusi küldötteinek tanácskozását. kovács istván, a medosz főtitkára tájékoztatta a küldötteket a nemrég lezajlott szakszervezeti választások főbb tapasztalatairól, értékelte a mezőgazdaság múlt évi eredményeit és vázolta az idei tervteljesítéssel kapcsolatos időszerű szakszervezeti feladatokat. a küldöttek megválasztották a medosz 22. kongresszusának különböző munkabizottságait, majd azt az 54 küldöttet, akik a mezőgazdasági, az erdészeti és a vízügyi dolgozókat képviselik a magyar szakszervezetek 21. kongresszusán./mti/

--

bb 68. elhunyt mátrai tamás

j-lm bs

1967. április 18.

mátrai tamás, a külügyminisztérium nyugdíjas főosztály-vezetője hosszú szenvedés után, 1967 április 15-én, 53 éves korában elhunyt. 1948-tól dolgozott a külügyminisztériumban. megrendült egészségi állapota miatt 1957 óta nyugállományban volt. mátrai tamást a külügyminisztérium saját halottjának tekinti. temetése április 21-én 13 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

17.55/lm

-52-

kk

bb 67. a tiszán újabb 70 kilométeres szakoszon rendeltek el harmadfoku készültséget - elkészült a lokalizációs gát tiszacsege és ujszentmargita között - apadnak a mellékfolyók

i sb-vid /hné-ju ie

1967. április 18.

az utóbbi 24 órában nem volt számottevő csapadék a tisza vízgyűjtőjében, s így már valamennyi mellékfolyó apad a keleti országrészben. kétnapos stagnálás után kedd reggelre két centiméteres vízszintsüllyedéssel sárospataknál is megkezdődött a bodrog apadása. a következő napokban gyorsuló apadási ütemet enged a folyó torkolatától mindig távolabbra kerülő tiszai árhullám.

a hosszan tartó áradás a tisza töltéseit sok helyen átáztatta, s gyakoribb a szivárgás és a gát mögötti feltörő víz. a folyó felső szakaszán a tiszántúli vízügyi igazgatóság kedden szorító töltéssel tett ártalmatlanná egy buzgárt tiszagyulaháza határában. az igazgatóság jelentette, hogy elkészült a tiszacsege és ujszentmargita közötti lokalizációs gát, s az utolsó simításokat végzik a tiszadobi mélyebb területek védelmére emelt gáton is. új-szegeden a töltés menti kikindai és zsombolyai utcában víz fakadt fel és veszélyezteti a földszintes lakásokat. a szegedi tűzoltók segítenek a lakosoknak, szivattyúkkal távolítják el a vizet a házak udvarából.

a tisza negyedik árhulláma kedden tiszafürednél tetőzött 687-690 centiméter körüli vízzel. ebben a térségben az idei első árhullám 15 centiméterrel meghaladta az 1932-ben feljegyzett maximumot, de a jelenlegi áradás szintje mintegy 60 illetve 80 centiméterrel elmarad a régi és az új rekordtól. a vízügyi szakemberek előzetes számításai szerint szolnoknál 4-5, szegednél 5-7 nap múlva tetőzik a negyedik árhullám. a legalsó szakaszon telt medret talál, s miután a maros is a szokásosnál több vízzel táplálja, a duna jugoszláviai szakasza pedig levonulását késlelteti - valószínűleg eléri, esetleg meghaladja az első idei áradás tetőzését. ezért óvatosságból kedden újabb 70 kilométeres szakaszra, tehát szegedig kiterjesztették a harmadfoku készültséget.

/folyt. köv./

18.35/ju

-53-

kk

bb 67. / a tiszán... 1. folyt. /-ju

ezen a napon így már 320 kilométer hosszú folyószakaszt - a sajtó torkolatától szegedig - védtek a legerősebb készültségi fokozat erőivel.

a megáradt folyók gátjain 4550 ember dolgozott, munkájukat 65 nagy földmunkagép, valamint 268 különböző szállító-jármű segítette.

a napos, száraz időjárás kedvezett a belvíz elhárításának, s egy nap alatt 99 000-ról 97 000 holdra csökkent a vízzel borított terület. a vízügyi igazgatóságok a megtelt belvízcsatornák kiürítésének gyorsításával, másodpercenként 241 köbméter víz kiszivattyúzásával siettetik a víztelenítési munkákat. /mti/

--

bb 69. filmkóktél a koreai nagykövetségen

t fe/tr-ju zs

1967. április 18.

szon za njong, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete kedden este filmkóktélon látta vendégül a magyar sajtó képviselőit. a baráti összejöveteleken bemutatott dokumentumfilmek a koreai nép mindennapi életével ismertették meg a meghívottakat. /mti/

--

bb 70. elutazott budapestről a csehszlovák nemzeti front küldöttsége

gk-ju zs

1967. április 18.

a csehszlovák nemzeti front küldöttsége, amely Ladislava Glenhová-Besserová főtitkár vezetésével egy héten át tanulmányozta a népfrontmozgalom munkáját, a népfrontbizottságok és a tanácsok kapcsolatát, kedden visszautazott Prágába. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Bugár Jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese búcsúztatta. a búcsúztatáson megjelent Jozef Pucsik, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

18.55/e

- 54 -

Mk

bb 71. meghalt vadnai László

1 sr/tr-ju la

1967. április 18.

vadnai László író 63 éves korában kedden délután Budapesten váratlanul elhunyt. a 20-as évek elején tűnt fel, mint kabaréíró a jellegzetes pesti hacsek és sajtó sorozat szerzője. 1938-ban Amerikába emigrált és itt mint forgatókönyvíró, televízió játékok szerzője dolgozott. látogatóba jött haza Magyarországra és a főváros egyik szállodájában rosszul lett, a mentők kórházba szállították, segíteni azonban már nem tudtak rajta. /mti/

--

bb 72. időjárásjelentés

tr-ju bs

1967. április 18.

este: a meteorológiai intézet jelenti április 18-án, kedden

hideg, szeles idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, többfelé eső, egy-két helyen zivatar. élénk, helyenként átmenetileg erős északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 7-12 fok között. /mti/

--

bb 73. Lengyel pártmunkás küldöttség érkezett hazánkba

gk-ju zs

1967. április 18.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására Stanislaw Kuzinskinak, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága pótaggjának, a kb osztályvezetőjének vezetésével kedden lengyel pártmunkásküldöttség érkezett hazánkba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Bálint József, az MSZMP kb osztályvezetője fogadta. az érkezésnél jelen volt Jan Kijanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

21.05/ju

-55-

- v e g e -

Mk

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-490, 389-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. április 19.

bb 1. nyílik a gyöngyvirág a tolnai és a somogyi erdőkben

ö vid kz/sk-lm ká

1967. április 19.

a bőséges napsütés, a meleg idő, újabb színekkel gazdagította a gyümölcsösöket, kerteket és az erdőket. Somogyban teljes virágdíszbe öltöztek az alma-, a cseresznye- és a meggyfák, továbbá a lilaakácok és az orgonabokrok. Bontják már hófehér szirmaikat az üdezöld levelekkel borított gesztenyefák virágai is. Somogy és tolna megye erdeiben egyszerre jelent meg az idén a tavasz egyik legkedvesebb virága, a gyöngyvirág. tolnában, főleg a sió-menti ártéren, továbbá a nagyszékelyi és a simontornyai erdőkben található nagy mennyiségben./mti/

-. -

bb 2. a gépjárművezetők „bibliája”, - 120 000 példányban

1 fe/hné-lm zs

1967. április 19.

a műszaki könyvkiadó 120 000 példányban közre adta a közúti közlekedésre vonatkozó valamennyi jogszabályt, az 1963-ban megjelent kiegészítéssel - a szükségnek megfelelően - az idők folyamán módosultak, s a módosítások külön-külön jelentek meg, ami megnehezítette a jogszabályok áttekinthetőségét./mti/

-. -

-1-

PKA